บทที่ 4
ผลการศึกษา

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาเรื่อง แนวคิดการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น กรณีศึกษาของ อบต. ต่างระดับชั้นของจังหวัดเชียงใหม่ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 114 ราย ในพื้นที่ศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสุเทพ อำเภอเมืองเชียงใหม่ และองค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาได้ข้อมูลเกี่ยวกับ อบต. และกลุ่มตัวอย่าง ดังมีรายละเอียดแสดงในตารางที่ 1 – 4

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
สมาชิก อบต. สุเทพ	31	27.2
สมาชิก อบต. สันกลาง	18	15.8
กลุ่มสตรี/แม่บ้าน	42	36.8
กลุ่มเกษตรกร	23	20.2
รวม	114	100.0

จากตารางที่ 1 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 114 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0 ประกอบด้วย 4 กลุ่ม คือ สมาชิก อบต. สุเทพ จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.2 สมาชิก อบต. สันกลาง จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.8 กลุ่มสตรี/แม่บ้าน และกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ศึกษาทั้งแห่ง มีจำนวน 42 และ 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.8 และ 20.2

ตารางที่ 2 ระดับชั้นของ อบต. ที่ศึกษา

ระดับชั้น อบต.	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
อบต. ชั้น 1 (อบต. สุเทพ)	50	43.9
อบต. ชั้น 5 (อบต. สันกลาง)	64	56.1
รวม	114	100.0

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ อบต. สันกลางซึ่งเป็น อบต. ชั้น 5 จำนวน 64 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.1 ส่วนที่เหลือจำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.9 เป็นกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในพื้นที่ อบต. สุเทพ ซึ่งเป็น อบต. ชั้น 1

ตารางที่ 3 ตำแหน่งใน อบต. ของกลุ่มตัวอย่างเฉพาะที่เป็นสมาชิกสภา อบต.

ตำแหน่งสมาชิกสภาอบต.	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ฝ่ายสภา อบต.	35	71.4
ฝ่ายคณะกรรมการบริหาร อบต.	14	28.6
รวม	49	100.0

จากตารางที่ 3 การศึกษาครั้งนี้ มีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสภา อบต. สุเทพ และ อบต. สันกลาง รวมจำนวน 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0 สามารถจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ สมาชิกสภา อบต. ส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางฝ่ายสภา อบต. จำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.4 ส่วนที่เหลือจำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.6 เป็นสมาชิกสภา อบต. ที่มีตำแหน่งทางฝ่ายคณะกรรมการบริหาร อบต.

ตารางที่ 4 การเข้าดำรงตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่างเฉพาะที่เป็นสมาชิกสภา อบต.

การเข้าดำรงตำแหน่ง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
โดยตำแหน่ง	4	8.2
โดยผ่านการเลือกตั้ง	45	91.8
รวม	49	100.0

จากตารางที่ 4 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสภา อบต. สุเทพ และ อบต. สันกลาง จำนวน 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0 พบว่า ส่วนใหญ่มีการเข้าดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภา อบต. โดยผ่านการเลือกตั้ง โดยมีจำนวนถึง 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 91.8 และที่เหลือจำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.2 เข้าดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภา อบต. โดยตำแหน่ง

ตารางที่ 5 การเป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรมในชุมชนของกลุ่มตัวอย่าง

สมาชิกกลุ่มกิจกรรม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
กลุ่มเกษตรกร	58	50.9
กลุ่มสตรี/แม่บ้าน	56	49.1
กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์	50	43.9
กลุ่มผู้สูงอายุ	9	7.9
กลุ่มอื่น ๆ	14	12.3

จากตารางที่ 5 ในด้านการเป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนของกลุ่มตัวอย่าง จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร และกลุ่มสตรี/แม่บ้าน โดยมีจำนวนใกล้เคียงกันคือ 58 และ 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.9 และ 49.1 เป็นสมาชิกกลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ จำนวน 50 ราย

คิดเป็นร้อยละ 43.9 เป็นสมาชิกกลุ่มผู้สูงอายุ จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.9 ส่วนที่เหลือจำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.3 เป็นสมาชิกกลุ่มกิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว

4.2 บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของ อบต.

ในด้านบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของ อบต. ซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงได้รวบรวมข้อมูลว่า อบต. ของกลุ่มตัวอย่างว่ามีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในประเด็นต่าง ๆ ในระดับที่มาก น้อย หรือไม่มีอย่างไรบ้าง ซึ่งจากการเก็บข้อมูลได้ผลดังแสดงในตารางที่ 6 – 7

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับบทบาท อบต. ในรอบปีที่ผ่านมา

บทบาท อบต. ในรอบปีที่ผ่านมา	บทบาทของ อบต. จำนวน (ร้อยละ)		
	มาก	น้อย	ไม่มี
1) ส่งเสริมพัฒนาเด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการในท้องถิ่นตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนตำบล	62 (54.4)	39 (34.2)	13 (11.4)
2) จัดอบรมเจ้าหน้าที่ อบต. ให้เข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน	71 (62.3)	33 (28.9)	10 (8.8)
3) เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อมให้ชุมชน	50 (43.9)	54 (47.4)	10 (8.8)
4) เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่ชาวบ้านในท้องถิ่น	45 (39.5)	53 (46.5)	16 (14.0)
5) กระตุ้นให้ชาวบ้านรักและหวงแหนป่าไม้ในหมู่บ้านของตน	51 (44.7)	47 (41.2)	16 (14.0)
6) กระตุ้นให้ชาวบ้านเห็นถึงความสำคัญและคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น	59 (51.8)	41 (36.0)	14 (12.3)
7) กระตุ้นให้ชาวบ้านดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	57 (50.0)	39 (34.2)	18 (15.8)
8) กระตุ้นให้ชาวบ้านทราบถึงสาเหตุที่มาของปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน	58 (50.9)	41 (36.0)	15 (13.2)
9) ส่งเสริมกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของท่าน	50 (43.9)	49 (43.0)	15 (13.2)

บทบาท อบต. ในรอบปีที่ผ่านมา (ต่อ)	บทบาทของ อบต. จำนวน (ร้อยละ)		
	มาก	น้อย	ไม่มี
10) ส่งเสริมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตน	54 (47.7)	46 (40.4)	14 (12.3)
11) ริเริ่มให้ชาวบ้านจัดเปลี่ยนเวรยามเพื่อดูแลมิให้ผู้ใดเข้าไปทำลายป่าไม้ของหมู่บ้าน	27 (23.7)	46 (40.4)	41 (36.0)
12) รณรงค์ส่งเสริมให้ชาวบ้านช่วยกันปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ	67 (58.8)	32 (28.1)	15 (13.2)
13) ให้ชาวบ้านลด ละ เลิก การแผ้วถางและเผาป่า	47 (41.2)	45 (39.5)	22 (19.3)
14) ไม่สนับสนุนให้มีการสร้างปัญหาสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้าน เช่น การนำขยะมาทิ้ง ปล่อยน้ำเสีย ควันพิษ สร้างกลิ่นเหม็น ทำให้เกิดเสียงดังรบกวนตลอดเวลาจนทำให้เสียสุขภาพจิต และบั่นทอนสุขภาพกาย เป็นต้น	75 (65.8)	26 (22.8)	13 (11.4)
15) ประชุมผู้ประกอบการในท้องถิ่น ให้ดูแลสภาพโรงงาน เครื่องจักรของตนให้อยู่ในสภาพดี มิให้มีกาก ของเสีย และน้ำเน่าเสียปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ	47 (41.2)	50 (43.9)	17 (14.9)

จากตารางที่ 6 สำหรับบทบาทของ อบต. ในรอบปีที่ผ่านมา ในประเด็นต่าง ๆ พบว่า

1) ส่งเสริมพัฒนาเด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการในท้องถิ่นตาม พ.ร.บ. องค์การบริหารส่วนตำบล

ในประเด็นนี้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 62 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.4 เห็นว่า อบต. ของตนมีบทบาทมากในด้านนี้ ส่วนที่เห็นว่ามีบทบาทน้อย และไม่มีบทบาทในด้านนี้ มีจำนวน 39 และ 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.2 และ 11.4 ตามลำดับ

2) การจัดอบรมเจ้าหน้าที่ อบต. ให้เข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

สำหรับบทบาทของ อบต. ในด้านนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า อบต. มีบทบาทมาก มีจำนวน 71 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.3 รองลงมาคือ มีบทบาทน้อย จำนวน 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.9 ส่วนที่เหลือจำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.8 เห็นว่า ไม่มีบทบาทในด้านนี้

3) การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อมให้ชุมชน

จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า อบต. มีบทบาทน้อย และมีบทบาทมาก มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 54 และ 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.4 และ 43.9 ตามลำดับ ที่เหลือจำนวน 10 ราย คิด

เป็นร้อยละ 8.8 เห็นว่า อบต. ในท้องถิ่นของตนไม่มีบทบาทในด้านนี้

4) การเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่ชาวบ้านในท้องถิ่น

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า อบต. มีบทบาทน้อย มีจำนวน 53 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.5 รองลงมาเห็นว่า มีบทบาทมาก มีจำนวน 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.5 และที่เหลือจำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.0 เป็นกลุ่มที่เห็นว่า อบต. ไม่มีบทบาทในด้านนี้

5) การกระตุ้นให้ชาวบ้านรักและหวงแหนป่าไม้ในหมู่บ้านของตน

ในประเด็นนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า อบต. มีบทบาทในด้านนี้มาก มีจำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.7 รองลงมาคือ มีบทบาทน้อย จำนวน 47 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.2 และที่เหลือเห็นว่าไม่มีบทบาท จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.0

6) การกระตุ้นให้ชาวบ้านเห็นถึงความสำคัญและคุณค่าของทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

จากตารางจะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนที่เห็นว่า อบต. ของตนมีบทบาทมากในเรื่องนี้ มีจำนวน 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.8 ที่เห็นว่ามีบทบาทน้อย มีจำนวน 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.0 และที่เห็นว่าไม่มีบทบาทในเรื่องนี้ มีจำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.3

7) การกระตุ้นให้ชาวบ้านดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในเรื่องนี้พบว่า กลุ่มที่เห็นว่า มีบทบาทมาก มีจำนวน 57 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.0 กลุ่มที่เห็นว่ามีบทบาทน้อย มีจำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.2 ที่เหลือเห็นว่าไม่มีบทบาท มีจำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.8 เท่านั้น

8) การกระตุ้นให้ชาวบ้านทราบถึงสาเหตุที่มาของปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

บทบาทในประเด็นนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า มีบทบาทมาก มีจำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.9 รองลงมาเห็นว่า มีบทบาทน้อย จำนวน 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.0 และที่เหลือจำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.2 เห็นว่า อบต. ไม่มีบทบาทในด้านนี้

9) การส่งเสริมกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของท่าน

จากประเด็นนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า อบต. ของตนมีบทบาทในเรื่องนี้มาก และน้อย มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ จำนวน 50 และ 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.9 และ 43.0 ตามลำดับ ที่เหลือจำนน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.2 เห็นว่าไม่มีบทบาทในเรื่องนี้

10) การส่งเสริมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนส่งเสริมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของท่าน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่ามีบทบาทมาก มีจำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ

47.7 ที่เห็นว่า มีบทบาทน้อย มีจำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.4 และที่เหลือเป็นกลุ่มที่เห็นว่าไม่มีบทบาทในด้านนี้ จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.3

11) การริเริ่มให้ชาวบ้านจัดเปลี่ยนเวรยามเพื่อดูแลมิให้ผู้ใดเข้าไปทำลายป่าไม้ของหมู่บ้าน

ในประเด็นนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า อบต. มีบทบาทน้อย และไม่มีบทบาท มีจำนวนใกล้เคียงกันคือ 46 และ 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.4 และ 36.0 ตามลำดับ ส่วนที่เห็นว่ามีบทบาทมาก มีจำนวน 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.7

12) การรณรงค์ส่งเสริมให้ชาวบ้านช่วยกันปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ

สำหรับบทบาทของ อบต. ในเรื่องนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า มีบทบาทมาก มีจำนวนถึง 67 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.8 ที่เห็นว่ามีบทบาทน้อย มีจำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.1 และจำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.2 เห็นว่า ไม่มีบทบาทในเรื่องนี้

13) ให้ชาวบ้านลด ละ เลิก การแผ้วถางและเผาป่า

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 47 และ 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.2 และ 39.5 เห็นว่า อบต. มีบทบาทในเรื่องนี้ มาก และน้อย ตามลำดับ ส่วนที่เห็นว่าไม่มีบทบาท มีจำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.3

14) ไม่สนับสนุนให้มีการสร้างปัญหาสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้าน เช่น การนำขยะมาทิ้ง ปล่อยน้ำเสีย ควันพิษ สร้างกลิ่นเหม็น ทำให้เกิดเสียงดังรบกวนตลอดเวลา จนทำให้เสียสุขภาพจิต และบั่นทอนสุขภาพกาย เป็นต้น

ในประเด็นนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า อบต. มีบทบาทในเรื่องนี้มาก มีจำนวนถึง 75 ราย คิดเป็นร้อยละ 65.8 รองลงมาคือ เห็นว่ามีบทบาทน้อย จำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.8 และที่เห็นว่าไม่มีบทบาท มีเพียง 13 รายเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 11.4

15) ประชุมผู้ประกอบการในท้องถิ่น ให้ดูแลสภาพโรงงาน เครื่องจักรของตนให้อยู่ในสภาพดี มิให้มีกาก ของเสีย และน้ำเน่าเสียปล่อยลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

สำหรับบทบาทของ อบต. ในประเด็นนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่เห็นว่า มีบทบาทมาก และน้อย มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ มีจำนวน 47 และ 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.2 และ 43.9 ตามลำดับ ส่วนที่เห็นว่าไม่มีบทบาทในเรื่องนี้ มีเพียง 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.9 เท่านั้น

จากคำถามเกี่ยวกับบทบาทของ อบต. ในรอบปีที่ผ่านมา มีคำถามรวม 15 ข้อ มีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 30 คะแนน ต่ำสุด เท่ากับ 0 คะแนน และครึ่งหนึ่งของคะแนนสูงสุดมีค่าเท่ากับ 15.0 คะแนน แบ่งระดับคะแนน ออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ มีบทบาทมาก มีบทบาทน้อย และไม่มีบทบาท ตามลำดับ จากการศึกษาได้ระดับคะแนนที่แสดงถึงบทบาทของ อบต. ในรอบปีที่ผ่านมาดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ระดับคะแนนแสดงบทบาทของ อบต. ในรอบปีที่ผ่านมา

ระดับคะแนน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
20.01 – 30.00 (มีบทบาทมาก)	57	50.0
10.01 – 20.00 (มีบทบาทน้อย)	39	34.2
00.00 – 10.00 (ไม่มีบทบาท)	18	15.8
รวม	114	100.0
Mean = 20.01 Minimum = 0.00	Maximum = 30.00	

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ในรอบปีที่ผ่านมา อบต. ในท้องถิ่นของตนได้มีบทบาทมากในประเด็นต่าง ๆ โดยมีจำนวน 57 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาเห็นว่ามีบทบาทน้อย จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.2 ส่วนที่เหลือที่เห็นว่าไม่ได้มีบทบาท มีเพียง 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.8

เมื่อพิจารณาโดยรวม จะเห็นได้ว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นที่แสดงถึงบทบาทของ อบต. มีค่าเท่ากับ 20.01 มีค่ามากกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนสูงสุด ซึ่งมีค่าเท่ากับ 15.00 จึงกล่าวได้ว่า ในรอบปีที่ผ่านมา อบต. มีบทบาทมากในการพัฒนาท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ด้านการดำเนินการตามหน้าที่และความรับผิดชอบของ อบต.

หน้าที่และความรับผิดชอบของ อบต.	การดำเนินการของอบต. จำนวน (ร้อยละ)	
	ได้ดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ
1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก	87 (76.3)	27 (23.7)
2) รักษาความสะอาดของชุมชน เช่น ถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะ มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	103 (90.4)	11 (9.6)
3) ดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	93 (81.6)	21 (18.4)
4) ควบคุมการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นให้คุ้มค่า	80 (70.2)	34 (29.8)
5) จัดให้มีและส่งเสริมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับชุมชน	91 (79.8)	23 (20.2)
6) จัดให้มีและส่งเสริมกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	74 (64.9)	40 (35.1)
7) จัดให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์	91 (79.8)	23 (20.2)
8) ส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎรให้มีรายได้ตลอดทั้งปี	83 (72.8)	31 (27.2)

หน้าที่และความรับผิดชอบของ อบต. (ต่อ)	การดำเนินการของอบต. จำนวน (ร้อยละ)	
	ได้ดำเนินการ	ไม่ได้ดำเนินการ
9) ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูจารีตประเพณีท้องถิ่น	85 (74.6)	29 (25.4)
10) ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่น	81 (71.1)	33 (28.9)

จากตารางที่ 8 สำหรับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในด้านการดำเนินการตามหน้าที่และความรับผิดชอบของ อบต. ในรอบปีที่ผ่านมาพบว่า

1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

ในการดำเนินการด้านนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 87 ราย คิดเป็นร้อยละ 76.3 เห็นว่า อบต. ได้ดำเนินการในด้านนี้ ส่วนที่เหลือจำนวน 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.7 เห็นว่าไม่ได้ดำเนินการ

2) การรักษาความสะอาดของชุมชน เช่น ถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะ มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่า อบต. ได้ดำเนินการในด้านนี้ มีจำนวนมากถึง 103 ราย คิดเป็นร้อยละ 90.4 ส่วนกลุ่มที่เห็นว่าไม่ได้ดำเนินการมีเพียง 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.6

3) การดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากตารางจะเห็นกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่า อบต. ได้มีการดำเนินการมีจำนวน 93 ราย คิดเป็นร้อยละ 81.6 ส่วนที่เห็นว่าไม่ได้ดำเนินการ มีเพียง 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.4

4) การควบคุมการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นให้คุ้มค่า

สำหรับหน้าที่ความรับผิดชอบในเรื่องนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่า อบต. ของตนได้ดำเนินการในเรื่องนี้ มีจำนวน 80 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.2 และที่เห็นว่าไม่ได้ดำเนินการมีจำนวน 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.8

5) การจัดให้มีและส่งเสริมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับชุมชน

จากข้อมูลจะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า อบต. ได้ดำเนินการในเรื่องนี้ มีจำนวนถึง 91 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.8 ส่วนที่เห็นว่าไม่ได้ดำเนินการ มีเพียง 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.2

6) จัดให้มีและส่งเสริมกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

หน้าที่และความรับผิดชอบในเรื่องนี้ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 74 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.9 เห็นว่า อบต. ได้มีการดำเนินการ ส่วนที่เห็นว่าไม่ได้ดำเนินการ มีจำนวน 40 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.1

7) จัดให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์

จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า อบต. ได้มีการดำเนินการจัดให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์ จำนวน 91 ราย คิดเป็นร้อยละ 79.8 ส่วนที่เห็นว่าไม่ได้ดำเนินการ มีจำนวน

23 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.2

8) ส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎรให้มีรายได้ตลอดทั้งปี

การดำเนินการของ อบต. ในเรื่องนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าได้มีการดำเนินการ จำนวน 83 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.8 ส่วนที่เห็นว่าไม่ได้ดำเนินการ มีจำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.2

9) ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูจารีตประเพณีท้องถิ่น

ในประเด็นนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวน 85 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.6 เห็นว่าได้มีการดำเนินการ ส่วนที่เหลือจำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.4 เห็นว่าไม่ได้มีการดำเนินการ

10) ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่น

จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่เห็นว่า อบต. ได้มีการดำเนินการในเรื่องนี้ จำนวน 81 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.1 ที่เหลือจำนวน 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.9 เห็นว่าไม่ได้ดำเนินการในเรื่องนี้

ในส่วนคำถามเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของ อบต. ในรอบปีที่ผ่านมา ซึ่งมีคำถาม 15 ข้อ มีคะแนนสูงสุด เท่ากับ 10 คะแนน ต่ำสุด เท่ากับ 0 คะแนน และครึ่งหนึ่งของคะแนนสูงสุดมีค่าเท่ากับ 5.0 คะแนน แบ่งระดับคะแนน ออกเป็น 2 ช่วง คือ ได้มีการดำเนินการ และไม่ได้ดำเนินการ จากการศึกษาได้ระดับคะแนนที่แสดงหน้าที่และความรับผิดชอบของ อบต. ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ระดับคะแนนแสดงการดำเนินการตามหน้าที่และความรับผิดชอบของ อบต. ในรอบปีที่ผ่านมา

ระดับคะแนน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
05.00 – 10.00 (ได้ดำเนินการ)	94	82.5
00.00 – 04.49 (ไม่ได้ดำเนินการ)	20	17.5
รวม	114	100.0
Mean = 7.61 Minimum = 0.00	Maximum = 10.00	

จากตารางที่ 9 จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อบต. ในท้องถิ่นของตนได้มีการดำเนินการในประเด็นหน้าที่และความรับผิดชอบต่าง ๆ โดยมีจำนวนถึง 94 ราย คิดเป็นร้อยละ 82.5 ส่วนที่เห็นว่าไม่ได้มีการดำเนินการ มีเพียง 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.5 เท่านั้น

เมื่อพิจารณาโดยรวม จะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยที่แสดงถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของ อบต. มีค่าเท่ากับ 7.61 สูงกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนสูงสุด ซึ่งมีค่าเท่ากับ 5.00 ค่อนข้างมาก ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า ในรอบปีที่ผ่านมา อบต. ในท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง ได้มีการดำเนินการตามหน้าที่และความรับผิดชอบของ อบต.

4.3 ความรู้ ความเข้าใจของสมาชิก อบต. เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

สำหรับผลการศึกษาในส่วนของความรู้ ความเข้าใจของสมาชิก อบต. เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตน ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 10 – 11

ตารางที่ 10 ความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

ประเด็นความรู้	ระดับความรู้ ความเข้าใจ จำนวน (ร้อยละ)		
	มีความรู้	ไม่มีความรู้	
	ถูก	ผิด	ไม่ทราบ
1) กฎหมายเป็นคำสั่ง คำบัญชาของรัฐที่สั่งให้ราษฎรปฏิบัติตาม	92 (80.7)	13 (11.4)	9 (7.9)
		22 (19.3)	
2) กฎหมายเป็นกลไกหลักที่กำหนดกรอบกติกาการอยู่ร่วมกันของประชาชนในสังคม	105 (92.1)	1 (0.9)	8 (7.0)
		9 (7.9)	
3) การบังคับใช้กฎหมาย เป็นการนำกฎหมายมาใช้อย่างจริงจังเพื่อให้เกิดผลมากที่สุดตามข้อกฎหมายนั้น	106 (93.0)	3 (2.6)	5 (4.4)
		8 (7.0)	
4) การบังคับใช้กฎหมายจะใช้เมื่อใดก็ได้ แต่ต้องคำนึงถึงเหตุที่ต้องบังคับใช้และความเหมาะสมเป็นสำคัญ	95 (83.3)	17 (14.9)	2 (1.8)
		19 (16.7)	
5) การบังคับใช้กฎหมาย เกี่ยวข้องกับหลักกฎหมาย (นิติศาสตร์) และการปกครอง (รัฐศาสตร์)	89 (78.1)	4 (3.5)	21 (18.4)
		25 (21.9)	
6) หลักกฎหมาย (นิติศาสตร์) ประกอบด้วยมาตรการทางแพ่งและอาญา	95 (83.3)	5 (4.4)	14 (12.3)
		19 (22.8)	
7) กฎหมายอาญาเป็นเรื่องที่รัฐลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎหมายเพราะมีจุดประสงค์มิให้ผู้ใดทำผิดกฎหมาย	108 (94.7)	2 (1.8)	4 (3.5)
		6 (5.3)	
8) ถ้าโรงงานปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำลำคลองโดยไม่ได้รับอนุญาต อุตสาหกรรมจังหวัดสามารถสั่งให้โรงงานนั้นยุติการกระทำดังกล่าวได้	109 (95.6)	2 (1.8)	3 (2.6)
		5 (4.4)	
9) ถ้าโรงงานที่ปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำลำคลองยังคงฝ่าฝืน ดังนั้น ผู้ที่ปล่อยน้ำเสียนั้นจึงถูกพิจารณาโทษทางอาญาได้	106 (93.0)	4 (3.5)	4 (3.4)
		8 (6.9)	
10) พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535 ระวางโทษเกี่ยวกับโรงงานที่ปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำลำคลองไว้ทั้งจำคุกหรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ	99 (86.8)	2 (1.8)	13 (11.4)
		15 (13.2)	

ประเด็นความรู้ (ต่อ)	ระดับความรู้ ความเข้าใจ จำนวน (ร้อยละ)		
	มีความรู้	ไม่มีความรู้	
	ถูก	ผิด	ไม่ทราบ
11) ตัวอย่างมาตรการทางแพ่ง เช่น ถ้าโรงานแห่งหนึ่งซึ่งไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย ต่อมาพบว่าโรงงานได้ปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำทำให้แหล่งน้ำปนเปื้อนสารพิษ เมื่อชาวบ้านนำไปใช้อุปโภคบริโภคแล้วเกิดเจ็บป่วย และทำให้พืชผลการเกษตรเสียหาย โรงงานนี้จะต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายทางแพ่งแก่ผู้เสียหาย	101 (88.6)	8 (7.0)	5 (4.4)
		13 (11.4)	
12) มาตรการทางรัฐศาสตร์จะใช้หลักการปกครอง อาทิ การยืดหยุ่น อะลุ้มอล่วยซึ่งกันและกัน มากกว่าใช้อำนาจตามตัวบทกฎหมาย	89 (78.1)	10 (8.8)	15 (13.2)
		25 (22.0)	
13) การที่ อบต. เจรจากับชาวบ้านให้งดการบุกรุกทำลายป่าภายในหมู่บ้าน ถือได้ว่าเป็นการใช้มาตรการทางการปกครอง (รัฐศาสตร์)	92 (80.7)	9 (7.9)	13 (11.4)
		22 (19.3)	
14) กฎหมายสิ่งแวดล้อมมีวัตถุประสงค์มุ่งที่จะส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนในสังคม และคุ้มครองสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่ดีเพื่อการพัฒนาแบบยั่งยืน	101 (88.6)	4 (3.5)	9 (7.9)
		13 (11.4)	
15) ในกฎหมายสิ่งแวดล้อม ได้มีบทบัญญัติที่เปิดโอกาสให้สิทธิแก่ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม	56 (49.1)	40 (35.1)	18 (15.8)
		58 (50.9)	
16) ตัวอย่างการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม เช่น หน่วยงานของรัฐสั่งให้โรงงานที่ปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำจนทำให้แม่น้ำเน่าเสีย ต้องหยุดประกอบการชั่วคราวจนกว่าจะมีการแก้ไขให้ดีขึ้น	113 (99.1)	1 (0.9)	0 (0.0)
		1 (0.9)	
17) ปัญหาสิ่งแวดล้อมบางอย่างไม่อาจแก้ไขด้วยวิธีการบังคับใช้กฎหมาย เพราะไม่มีผู้กระทำผิด เช่น ปัญหาความเสื่อมโทรมตามธรรมชาติของโบราณสถาน เป็นต้น	94 (82.5)	7 (6.1)	13 (11.4)
		20 (17.5)	
18) อบต. สามารถออกข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อใช้ในตำบลของตนได้ตามที่กฎหมายกำหนด และผู้ฝ่าฝืนข้อบังคับนั้นจะมีโทษปรับไม่เกิน 500 บาท	86 (75.4)	13 (11.4)	15 (13.2)
		28 (24.6)	

ประเด็นความรู้ (ต่อ)	ระดับความรู้ ความเข้าใจ จำนวน (ร้อยละ)		
	มีความรู้	ไม่มีความรู้	
	ถูก	ผิด	ไม่ทราบ
19) อบต. สามารถออกข้อบังคับว่าด้วยเรื่องการจัดเก็บขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลได้	98 (86.0)	6 (5.3)	10 (8.8)
		16 (14.0)	
20) อบต. สามารถออกข้อบังคับว่าด้วยเรื่องสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมได้	85 (74.6)	10 (8.8)	19 (16.7)
		29 (25.4)	

จากตารางที่ 10 แสดงถึงความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น พบว่า

1) กฎหมายเป็นคำสั่ง คำบัญชาของรัฐที่สั่งให้ราษฎรปฏิบัติตาม

สำหรับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องนี้ พบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้ในเรื่องนี้ จำนวน 92 ราย คิดเป็นร้อยละ 80.7 นอกนั้นไม่มีความรู้ในเรื่องนี้ จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.3

2) กฎหมายเป็นกลไกหลักที่กำหนดกรอบกติกาการอยู่ร่วมกันของประชาชนในสังคม

จากตารางจะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในประเด็นนี้เกือบทั้งหมด คือมีจำนวนถึง 105 ราย คิดเป็นร้อยละ 92.1 ส่วนผู้ที่ไม่มีความรู้เรื่องนี้มีเพียง 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.9

3) การบังคับใช้กฎหมาย เป็นการนำกฎหมายมาใช้อย่างจริงจังเพื่อให้เกิดผลมากที่สุดตามข้อกฎหมายนั้น

สำหรับประเด็นนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ในเรื่องนี้ดี มีจำนวนถึง 106 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.0 และมีเพียง 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.0 เท่านั้นที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในส่วนนี้

4) การบังคับใช้กฎหมายจะใช้เมื่อใดก็ได้ แต่ต้องคำนึงถึงเหตุที่ต้องบังคับใช้และความเหมาะสมเป็นสำคัญ

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้มีจำนวน 95 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.3 ส่วนที่ไม่มี มีจำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.7

5) การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวข้องกับ หลักกฎหมาย (นิติศาสตร์) และ การปกครอง (รัฐศาสตร์)

ในประเด็นนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้ จำนวน 89 ราย คิดเป็นร้อยละ 78.1 ที่เหลือจำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.9 เป็นกลุ่มที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้

6) หลักกฎหมาย (นิติศาสตร์) ประกอบด้วยมาตรการทางแพ่งและอาญา

จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีมีความรู้ความเข้าในเรื่องนี้ จำนวน 95 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.3 ส่วนที่เหลือจำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.8 ไม่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้

7) กฎหมายอาญาเป็นเรื่องที่รัฐลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎหมาย เพราะมีจุดประสงค์มิให้ผู้ใดทำผิดกฎหมาย

จากตารางจะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดมีความรู้ความเข้าในเรื่องนี้ โดยมีจำนวน 108 ราย คิดเป็นร้อยละ 94.7 มีเพียง 6 รายเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 5.3 ที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้

8) ถ้าโรงงานปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำลำคลองโดยไม่ได้รับอนุญาต อุตสาหกรรมจังหวัดสามารถสั่งให้โรงงานนั้นยุติการกระทำดังกล่าวได้

จากตารางจะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดมีความรู้ความเข้าในเรื่องนี้ โดยมีจำนวน 109 ราย คิดเป็นร้อยละ 95.6 และมีเพียง 5 รายเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 4.4 ที่ไม่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้

9) ถ้าโรงงานที่ปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำลำคลองยังคงฝ่าฝืน ดังนั้น ผู้ที่ปล่อยน้ำเสียนั้นจึงถูกพิจารณาโทษทางอาญาได้

จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องนี้ดี จำนวนสูงถึง 106 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.0 ที่เหลือจำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.9 เป็นผู้ที่ไม่มีความรู้ในเรื่องนี้

10) พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535 ระวางโทษเกี่ยวกับโรงงานที่ปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำลำคลองไว้ทั้งจำคุกหรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ

สำหรับความรู้ความเข้าเกี่ยวกับ พ.ร.บ. โรงงาน พ.ศ. 2535 จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวน 99 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.8 มีความรู้ใน พ.ร.บ. นี้ และส่วนที่เหลือจำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.2 ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ พ.ร.บ. นี้

11) ตัวอย่างมาตรการทางแพ่ง เช่น ถ้าโรงานแห่งหนึ่งซึ่งไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย ต่อมาพบว่าโรงงานได้ปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำทำให้แหล่งน้ำปนเปื้อนสารพิษ เมื่อชาวบ้านนำไปใช้อุปโภคบริโภคแล้วเกิดเจ็บป่วย และทำให้พืชผลการเกษตรเสียหาย โรงงานนี้จะต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายทางแพ่งแก่ผู้เสียหาย

สำหรับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวอย่างที่ยกขึ้นมานี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจดี โดยมีจำนวนถึง 101 ราย คิดเป็นร้อยละ 88.6 มีเพียง 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.4 ที่ไม่มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้

12) มาตรการทางรัฐศาสตร์จะใช้หลักการปกครอง อาทิ การยืดหยุ่น อะลุ้มอล่วยซึ่งกันและกันมากกว่าใช้อำนาจตามตัวบทกฎหมาย

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 89 ราย คิดเป็นร้อยละ 78.1 มีความรู้ในเรื่อง แต่กลุ่มที่ไม่มีความรู้เรื่องนี้ก็มีจำนวนถึง 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.0

13) การที่ อบต. เจรจากับชาวบ้านให้งดการบุกรุกทำลายป่าภายในหมู่บ้าน ถือได้ว่าเป็นการใช้มาตรการทางการปกครอง (รัฐศาสตร์)

สำหรับความรู้ความเข้าในเกี่ยวกับมาตรการทางรัฐศาสตร์นี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้และเข้าใจในเรื่องนี้ดี โดยมีจำนวน 92 ราย คิดเป็นร้อยละ 80.7 ส่วนกลุ่มที่ไม่มีความรู้ มีจำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.3

14) กฎหมายสิ่งแวดล้อมมีวัตถุประสงค์มุ่งที่จะส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนในสังคม และคุ้มครองสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่ดีเพื่อการพัฒนาแบบยั่งยืน

สำหรับความรู้ในเรื่องกฎหมายสิ่งแวดล้อมดังกล่าวนี้ มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องนี้สูงถึง 101 ราย คิดเป็นร้อยละ 88.6 ส่วนที่เหลือคือกลุ่มที่ไม่รู้เรื่องนี้ มีจำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.4

15) ในกฎหมายสิ่งแวดล้อม ได้มีบทบัญญัติที่เปิดโอกาสให้สิทธิแก่ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม

จากข้อมูลจะเห็นว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าในเรื่องนี้ กับกลุ่มที่ไม่ความรู้และไม่เข้าใจ มีจำนวนใกล้เคียงกัน แต่กลุ่มที่ไม่มีความรู้ มีจำนวนมากกว่าคือ มีจำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.9 ส่วนกลุ่มที่มีความรู้เรื่องนี้มีเพียง 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.1

16) ตัวอย่างการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม เช่น หน่วยงานของรัฐสั่งให้โรงงานที่ปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำจนทำให้แม่น้ำเน่าเสีย ต้องหยุดประกอบการชั่วคราวจนกว่าจะมีการแก้ไขให้ดีขึ้น

จากตัวอย่างนี้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดมีความรู้และเข้าใจในเรื่องการบังคับใช้กฎหมายสิ่แวดล้อม โดยมีจำนวนสูงถึง 113 ราย คิดเป็นร้อยละ 99.1 และมีผู้ที่ไม่รู้หรือเข้าใจเรื่องนี้เพียง 1 รายเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 0.9

17) ปัญหาสิ่งแวดล้อมบางอย่างไม่อาจแก้ไขด้วยวิธีการบังคับใช้กฎหมาย เพราะไม่มีผู้กระทำผิด เช่น ปัญหาความเสื่อมโทรมตามธรรมชาติของโบราณสถาน เป็นต้น

สำหรับความรู้ความเข้าใจในประเด็นนี้ จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ในเรื่องนี้จำนวน 94 ราย คิดเป็นร้อยละ 82.5 ส่วนกลุ่มที่ไม่มีความรู้เรื่องนี้ มีจำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.5

18) อบต. สามารถออกข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อใช้ในตำบลของตนได้ตามที่กฎหมายกำหนด และผู้ฝ่าฝืนข้อบังคับนั้นจะมีโทษปรับไม่เกิน 500 บาท

ในด้านการออกข้อบังคับของ อบต. พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยมีจำนวน 86 ราย คิดเป็นร้อยละ 75.4 ส่วนกลุ่มที่ไม่มีความรู้มีจำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.6

19) อบต. สามารถออกข้อบังคับว่าด้วยเรื่องการจัดเก็บขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลได้

สำหรับความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ กลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่ก็มีความรู้ความเข้าในเรื่องนี้ด้วยเช่นเดียวกัน โดยมีจำนวน 98 ราย คิดเป็นร้อยละ 86.0 และมีเพียง 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.0 ที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้

20) อบต. สามารถออกข้อบังคับว่าด้วยเรื่องสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมได้

ส่วนความรู้ในการออกข้อบังคับของ อบต. ว่าด้วยเรื่องสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ในเรื่องนี้มีจำนวนพอสมควร คือ 85 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.6 นอกนั้นจำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.4 ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้

จากจำนวนคำถามด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่ข้างต้น จำนวน 20 คำถาม มีคะแนนสูงสุด 20 คะแนน และต่ำสุด 0 คะแนน ครึ่งหนึ่งของคะแนนสูงสุดเท่ากับ 10.0 คะแนน จากข้อมูลสามารถจำแนกระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นได้ 2 ระดับ คือ มีความรู้ความเข้าใจ และไม่มีความรู้ความเข้าใจ ซึ่งได้ผลระดับคะแนนดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ระดับคะแนนความรู้ ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

ระดับคะแนน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
10.01 – 20.00 (มีความรู้ความเข้าใจ)	109	95.6
00.00 – 10.00 (ไม่มีความรู้ความเข้าใจ)	5	4.4
รวม	114	100.0
Mean = 16.99 Minimum = 6.00	Maximum = 20.00	

จากตารางที่ 11 สำหรับความรู้ ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจดีเกือบทั้งหมด คือมีจำนวนถึง 109 ราย คิดเป็นร้อยละ 95.6 โดยมีผู้ที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้เพียง 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.4 เท่านั้น

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมจะเห็นได้ว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับเรื่องนี้มีค่าสูงถึง 16.99 คะแนน มากกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนสูงสุด ซึ่งมีค่าเท่ากับ 10 คะแนน ดังนั้น ในการศึกษานี้จึงกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น อบต. เชียงใหม่

4.4 การมีส่วนร่วม ระดับของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และศรัทธาชุมชน

4.4.1 การมีส่วนร่วมของสมาชิก อบต. และคณะกรรมการบริหาร อบต.

จากการศึกษาในกรณีการมีส่วนร่วมของ อบต. ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ได้ผลการศึกษาดังแสดงในตารางที่ 12 – 14

ตารางที่ 12 การมีส่วนร่วมของสมาชิก อบต. และคณะกรรมการบริหาร อบต.

การมีส่วนร่วม	ความคิดเห็นในการมีส่วนร่วม จำนวน (ร้อยละ)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1) ริเริ่มให้ชุมชนได้รับประโยชน์ด้านคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม	16 (14.0)	33 (28.9)	41 (36.0)	8 (7.0)	16 (14.0)
2) ดำเนินการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนเกี่ยวกับการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมในชุมชนของตน	8 (7.0)	36 (31.6)	33 (28.9)	18 (15.8)	19 (16.7)
3) ให้ความสำคัญกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนเพื่อนำไปประยุกต์วางแผนปฏิบัติงาน	8 (7.0)	41 (36.0)	33 (28.9)	19 (16.7)	13 (11.4)
4) ดำเนินการกระตุ้นให้ประชาชนเสนอแนวคิดเพื่อหามาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับท้องถิ่นของตน	11 (9.6)	35 (30.7)	36 (31.6)	21 (18.4)	11 (9.6)
5) นำแนวคิดการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมเสนอต่อที่ประชุมเพื่อให้มีแสดงความคิดเห็น (ประชาพิจารณ์)	2 (1.8)	22 (19.3)	50 (43.9)	22 (19.3)	18 (15.8)
6) ให้โอกาสประชาชนร่วมตัดสินใจกำหนดกรอบในการปฏิบัติงาน	10 (8.8)	41 (36.0)	31 (27.2)	15 (13.2)	17 (14.9)
7) เปิดโอกาสให้ชุมชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างใกล้ชิด	10 (8.8)	39 (34.2)	31 (27.2)	21 (18.4)	13 (11.4)
8) วางแผน จัดกิจกรรม ร่วมมือ สนับสนุนหน่วยงานองค์กรที่อนุรักษ์ปกป้องรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	13 (11.4)	27 (23.7)	32 (28.1)	25 (21.9)	17 (14.9)

การมีส่วนร่วม (ต่อ)	ความคิดเห็นในการมีส่วนร่วม จำนวน (ร้อยละ)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9) ยอมรับบทบาทและกิจกรรมขององค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ในการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม	4 (3.5)	21 (18.4)	42 (36.8)	28 (24.6)	19 (16.7)
10) ตรวจสอบ ติดตามผลการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นรวมทั้งทำรายงานการประเมินผล	4 (3.5)	24 (21.1)	39 (34.2)	27 (23.7)	20 (17.5)

จากตารางที่ 12 ในประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิก อบต. และคณะกรรมการบริหาร อบต. จากการศึกษาได้ข้อมูลแยกตามประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1) การริเริ่มให้ชุมชนได้รับประโยชน์ด้านคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม

ในประเด็นนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.0 เห็นว่า อบต. มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง รองลงมาเห็นว่ามีส่วนร่วมมาก จำนวน 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.9 ส่วนที่เห็นว่ามีส่วนร่วมมากที่สุด และน้อยที่สุด มีจำนวนเท่ากัน คือกลุ่มละ 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.0 เท่ากัน ที่เหลือจำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.0 เห็นว่ามีส่วนร่วมน้อย

2) ดำเนินการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชน เกี่ยวกับการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมในชุมชนของตน

สำหรับในหัวข้อนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่ามีส่วนร่วมมาก จำนวน 36 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.6 รองลงมาเห็นว่ามีส่วนร่วมในระดับปานกลาง 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.9 ส่วนกลุ่มที่เห็นว่ามีส่วนร่วมน้อยที่สุด และน้อย มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 18 และ 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.7 และ 15.8 ตามลำดับ และกลุ่มที่เหลือที่เห็นว่ามีส่วนร่วมมากที่สุด มีเพียง 8 รายเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 7.0

3) การให้ความสำคัญกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนเพื่อนำไปประยุกต์ในการวางแผนปฏิบัติงาน

สำหรับประเด็นนี้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่า อบต. มีส่วนร่วมในระดับมาก มีจำนวนถึง 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.0 ส่วนกลุ่มที่เห็นว่ามีส่วนร่วมปานกลาง มีจำนวน 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.9 กลุ่มที่เห็นว่ามีส่วนร่วมน้อย และน้อยที่สุด มีจำนวน 19 และ 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.7 และ 11.4 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่ามีส่วนร่วมมากที่สุด มีเพียง 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.0

4) ดำเนินการกระตุ้นให้ประชาชนเสนอแนวคิดเพื่อหามาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับท้องถิ่นของตน

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อบต. มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง และมาก มีจำนวนใกล้เคียงกันคือ 36 และ 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.6 และ 30.7 ตามลำดับ

สำหรับกลุ่มที่เห็นว่ามีส่วนร่วมน้อย มีจำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.4 ส่วนกลุ่มที่เห็นว่ามีส่วนร่วมมากที่สุด และน้อยที่สุด มีจำนวนเท่ากันทั้ง 2 กลุ่ม คือกลุ่ม 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.6 เท่ากัน

5) นำแนวคิดการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวด ล้อมเสนอต่อที่ประชุมเพื่อให้มีแสดงความคิดเห็น (ประชาพิจารณ์)

ในเรื่องนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.9 มีความเห็นว่า อบต. มีส่วนร่วมปานกลางต่อเรื่องนี้ รองลงมาเห็นว่ามีส่วนร่วมมากและ มีส่วนร่วมน้อย มีจำนวนเท่ากัน คือกลุ่มละ 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.3 ที่เห็นว่ามีส่วนร่วมน้อยที่สุด มีจำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.8 และกลุ่มที่เหลือจำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.8 เห็นว่ามีส่วนร่วมมากที่สุด

6) ให้โอกาสประชาชนร่วมตัดสินใจกำหนดกรอบในการปฏิบัติงาน

จากตารางจะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.0 เห็นว่ามีส่วนร่วมมาก รองลงมาคือ จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.2 เห็นว่ามีส่วนร่วมปานกลาง สำหรับกลุ่มที่เห็นว่ามีส่วนมาก และมากที่สุด มีจำนวยใกล้เคียงกันคือ 15 และ 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.2 และ 14.9 ส่วนกลุ่มที่เห็นว่ามีส่วนร่วมมากที่สุด มีเพียง 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.8

7) เปิดโอกาสให้ชุมชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างใกล้ชิด

ในประเด็นนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.2 เห็นว่า อบต. มีส่วนร่วมมาก รองลงมาเห็นว่ามีส่วนร่วมปานกลาง จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.4 เห็นว่ามีส่วนร่วมน้อย มีจำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.4 และที่เห็นว่ามีส่วนร่วมน้อยที่สุด และมากที่สุด มีจำนวน 13 และ 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.4 และ 8.8 ตามลำดับ

8) วางแผน จัดกิจกรรม ร่วมมือ สนับสนุนหน่วยงานองค์กรที่อนุรักษ์ปกป้องรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในเรื่องนี้จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อบต. มีเข้าไปมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.1 รองลงมาเห็นว่ามีส่วนมาก และมีส่วนร่วมน้อย มีจำนวน 27 และ 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.7 และ 21.9 ตามลำดับ กลุ่มที่เหลือเห็นว่ามีส่วนร่วมน้อยที่สุด และมากที่สุด จำนวน 17 และ 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.9 และ 11.4 ตามลำดับ

9) ยอมรับบทบาทและกิจกรรมขององค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) ในการพิทักษ์สิ่งแวดล้อม

สำหรับเรื่องนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวน 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.8 เห็นว่ามีส่วนร่วมปานกลาง รองลงมาคือ มีส่วนร่วมน้อย จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.6 มีส่วนร่วมมาก จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.4 มีส่วนร่วมน้อยที่สุด จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.7 และที่เหลือจำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.5 เห็นว่า อบต. มีส่วนร่วมในเรื่องนี้มากที่สุด

10) ตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นรวมทั้งทำรายงานการประเมินผล

สำหรับการมีส่วนร่วมของ อบต. ในเรื่องนี้ ในความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า อบต. มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง รองลงมาคือ มีส่วนร่วมน้อย โดยมีจำนวน 39 และ 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.2 และ 23.7 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่ามีส่วนร่วมมาก มีจำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.1 ที่เห็นว่ามีส่วนร่วมน้อยที่สุด จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.5 นอกนั้นเห็นว่ามีส่วนร่วมมากที่สุด จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.5

จากข้อมูลข้างต้นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ อบต. ซึ่งมีคำถามรวม 10 ข้อ มีคะแนนสูงสุด เท่ากับ 5 คะแนน ต่ำสุด เท่ากับ 1 คะแนน และครึ่งหนึ่งของคะแนนสูงสุดมีค่าเท่ากับ 2.50 คะแนน แบ่งระดับคะแนนซึ่งแสดงถึงการมีส่วนร่วมของ อบต. ออกเป็น 5 ช่วง ได้แก่ มีส่วนร่วมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จากการศึกษาได้ระดับคะแนนดังแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ระดับคะแนนแสดงการมีส่วนร่วมของสมาชิก อบต. และคณะกรรมการบริหาร อบต.

ระดับคะแนน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
4.21 – 5.00 (มีส่วนร่วมมากที่สุด)	12 (10.5)	50 (43.8)
3.41 – 4.20 (มีส่วนร่วมมาก)	38 (33.3)	
2.61 – 3.40 (มีส่วนร่วมปานกลาง)	32 (28.1)	32 (28.1)
1.81 – 2.60 (มีส่วนร่วมน้อย)	22 (19.3)	32 (28.1)
1.00 – 1.80 (มีส่วนร่วมน้อยที่สุด)	10 (8.8)	
รวม	114 (100.0)	114 (100.0)
Mean = 2.97 Minimum = 10.00	Maximum = 48.00	

จากตารางที่ 13 จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อบต. ในท้องถิ่นของตน มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับมาก โดยมีจำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมาคือมีส่วนร่วมปานกลาง จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.1 มีส่วนร่วมน้อย จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.3 ส่วนที่เห็นว่า อบต. มีส่วนร่วมมากที่สุด และน้อยที่สุด มีจำนวนใกล้เคียงกัน จำนวน 12 และ 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.5 และ 8.8 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมมีค่าเท่ากับ 2.97 คะแนน พบว่ามีค่ามากกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนสูงสุดพอสมควร ซึ่งเท่ากับ 2.50 คะแนน จึงกล่าวได้ว่า ในรอบปีที่ผ่านมา อบต. มีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 14 ความถี่ในการจัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของ อบต. ให้แก่ชุมชน ในรอบปีที่ผ่านมา

ความถี่การจัดกิจกรรม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
จัดกิจกรรมทุกเดือน	11	9.6
นาน ๆ ครั้ง เช่น ปีละ 1 – 2 ครั้ง	75	65.8
ไม่ได้จัดกิจกรรมใด ๆ	28	24.6
รวม	114	100.0

จากตารางที่ 14 สำหรับความถี่ในการจัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมของ อบต. ให้แก่ชุมชน ในรอบปีที่ผ่านมา พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าจัดกิจกรรมไม่มากนัก คือ นาน ๆ ครั้ง เช่น ปีละ 1 – 2 ครั้ง โดยมีจำนวน 75 ราย คิดเป็นร้อยละ 65.8 รองลงมาคือ จัดกิจกรรมทุกเดือน มีจำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.6 ส่วนกลุ่มที่เห็นว่า ไม่ได้จัดกิจกรรมใด ๆ ในรอบปีที่ผ่านมา มีจำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.6

4.4.2 ระดับของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น

สำหรับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นความเสื่อมโทรมทางสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ และที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาท้องถิ่นอันมีสาเหตุจากการกระทำของมนุษย์ ตลอดจนประเภทและระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง ได้ผลการศึกษาดังแสดงในตารางที่ 15 - 18

ตารางที่ 15 ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ารุนแรงที่สุดที่เกิดขึ้นภายในท้องถิ่นของตน

ปัญหาสิ่งแวดล้อม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ปัญหาขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล	82	71.9
มลพิษทางน้ำ	8	7.0
มลพิษทางอากาศ	8	7.0
ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมสลายและหมดสิ้นไปอย่างรวดเร็ว เช่น น้ำตก ป่าไม้ พืช สัตว์	6	5.3
ปัญหาสารพิษจากภาคเกษตรกรรม	5	4.4
ปัญหาสารพิษจากภาคอุตสาหกรรม	1	0.9
อื่น ๆ	4	3.5
รวม	114	100.0

จากตารางที่ 15 ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่ารุนแรงที่สุดที่เกิดขึ้นภายในท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าได้แก่ ปัญหาขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล มีจำนวน 82 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.9 รองลงมาคือ มลพิษทางน้ำ (น้ำเน่า น้ำเป็นพิษ น้ำมีเชื้อโรค น้ำขุ่นข้น) และ มลพิษทางอากาศ (ฝุ่นควันจากโรงงาน/การเผาไหม้ ไอระเหย ไอเสียจากยานพาหนะ) โดยมีจำนวนเท่ากันคือกลุ่มละ 8 ราย คิด

เป็นร้อยละ 7.0 เท่ากัน ส่วนกลุ่มที่เห็นว่าได้แก่ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมสลายและหมดสิ้นไปอย่างรวดเร็ว เช่น น้ำตก ป่าไม้ พืช สัตว์ และปัญหาสารพิษจากภาคเกษตรกรรม (สารเคมีที่ใช้ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช สารเคมีปราบวัชพืชและแมลง) มีจำนวนใกล้เคียงกันคือ 6 และ 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.3 และ 4.4 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่เห็นว่าได้แก่ ปัญหาสารพิษจากภาคอุตสาหกรรม (สารเคมีรั่วไหล กาก ของเสีย) มีจำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.9 ส่วนที่เหลือเห็นว่าได้แก่ปัญหาอื่น มีจำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.5

ตารางที่ 16 ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นภายในชุมชนของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อม		จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ระดับที่ 1	รบกวนและทำลายความสวยงามตามธรรมชาติ	26	22.8
ระดับที่ 2	ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินสาธารณะและของประชาชน	13	11.4
ระดับที่ 3	ทำลายทั้งชีวิตพืชและสัตว์	4	3.5
ระดับที่ 4	ทำลายสุขภาพอนามัยประชาชน	39	34.2
ระดับที่ 5	พืชและสัตว์สูญพันธุ์ ไม่สามารถสืบพันธุ์ต่อไปได้	7	6.1
ระดับที่ 6	ทำลายลักษณะความเป็นอยู่ของชุมชนอย่างสิ้นเชิง	12	10.5
ไม่มีปัญหาเกิดขึ้น		13	11.4
รวม		114	100.0

จากตารางที่ 16 สำหรับระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นภายในชุมชนของกลุ่มตัวอย่าง จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.2 เห็นว่าอยู่ในระดับรบกวนและทำลายสุขภาพอนามัยประชาชน รองลงมาจำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.8 เห็นว่าอยู่ในระดับรบกวนความสวยงามตามธรรมชาติ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 13 และ 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.4 เห็นว่าอยู่ในระดับที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินสาธารณะและของประชาชน และระดับทำลายลักษณะความเป็นอยู่ของชุมชนอย่างสิ้นเชิง กลุ่มที่เห็นว่าอยู่ในระดับที่พืชและสัตว์สูญพันธุ์ ไม่สามารถสืบพันธุ์ต่อไปได้ มีจำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.1 และกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นอยู่ในในระดับที่ทำลายทั้งชีวิตพืชและสัตว์ จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.5

ตารางที่ 17 ประเภท และระยะเวลาที่เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนของกลุ่มตัวอย่าง

ประเภทปัญหา	ความคิดเห็นด้านระยะเวลาที่เกิดปัญหา จำนวน (ร้อยละ)				
	น้อยกว่า 1 ปี	1 – 2 ปี	2 – 3 ปี	มากกว่า 3 ปี	ไม่ระบุ/ ไม่ตอบ
1) ปัญหาขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล	17 (14.9)	15 (13.2)	21 (18.4)	32 (28.1)	29 (25.4)
2) มลพิษทางน้ำ (น้ำเน่า น้ำเป็นพิษ น้ำมีเชื้อโรค น้ำขุ่นข้น)	8 (7.0)	4 (3.5)	9 (7.9)	17 (14.9)	76 (66.7)
3) มลพิษทางอากาศ (ฝุ่น ควันจากโรงงาน/การเผาไหม้ ไอระเหย ไอเสียจากยานพาหนะ)	11 (9.6)	6 (5.3)	7 (6.1)	21 (18.4)	69 (60.5)
4) มลพิษทางเสียง (เสียงอึกทึก เสียงดังเกินมาตรฐาน เสียงรบกวน)	11 (9.6)	3 (2.6)	3 (2.6)	7 (6.1)	90 (78.9)
5) ปัญหาสารพิษจากภาคเกษตรกรรม (สารเคมีที่ใช้ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ปราบวัชพืช และแมลง)	11 (9.6)	9 (7.9)	5 (4.4)	12 (10.5)	77 (67.5)
6) ปัญหาสารพิษที่มาจากภาคอุตสาหกรรม (สารเคมีรั่วไหล กาก และของเสีย)	10 (8.8)	1 (0.9)	2 (1.8)	4 (3.5)	97 (85.1)
7) ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมสลาย และหมดสิ้นไปอย่างรวดเร็ว เช่น น้ำตก ป่าไม้ พืช สัตว์	6 (5.3)	7 (6.1)	1 (0.9)	17 (14.9)	83 (72.8)
8) ปัญหาสิ่งแวดล้อม ศิลปกรรม โบราณสถาน ถูกทำลายหรือเสื่อมโทรม	7 (6.1)	2 (1.8)	5 (4.4)	3 (2.6)	97 (85.1)
10) อื่น ๆ	2 (1.8)	2 (1.8)	1 (0.9)	2 (1.8)	107 (93.9)

จากตารางที่ 17 ประเภทและระยะเวลาที่เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า

1) ปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.1 เห็นว่าปัญหานี้ได้เกิดขึ้นในชุมชนของตนมากกว่า 3 ปี

2) ปัญหามลพิษทางน้ำ (น้ำเน่า น้ำเป็นพิษ น้ำมีเชื้อโรค น้ำขุ่นข้น) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.9 ระบุว่าปัญหานี้เกิดขึ้นในชุมชนมาเป็นเวลา 2 – 3 ปี

3) ปัญหามลพิษทางอากาศ (ฝุ่น ควันจากโรงงาน/การเผาไหม้ ไอระเหย ไอเสียจากยานพาหนะ) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.4 เห็นว่าปัญหานี้เกิดขึ้นมากกว่า 3 ปี

4) ปัญหามลพิษทางเสียง เช่น เสียงอึกทึก เสียงดังเกินมาตรฐาน เสียงรบกวน เป็นต้น กลุ่มตัวอย่างจำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.6 เห็นว่าพึ่งเกิดขึ้นในชุมชนคือ น้อยกว่า 1 ปี

5) ปัญหาสารพิษจากภาคเกษตรกรรม เช่น สารเคมีที่ใช้ป้องกันและกำจัดศัตรูพืช สารเคมีปราบวัชพืช และแมลง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าเกิดขึ้นมากกว่า 3 ปี โดยมีจำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.5

6) ปัญหาสารพิษที่มาจากภาคอุตสาหกรรม ได้แก่ สารเคมีรั่วไหล กาก และของเสีย จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.8 เห็นว่าเกิดขึ้นน้อยกว่า 1 ปี

7) ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมสลาย และหมดสิ้นไปอย่างรวดเร็ว เช่น น้ำตก ป่าไม้ พืช สัตว์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.9 เห็นว่าเกิดขึ้นมากกว่า 3 ปี

8) ปัญหาสิ่งแวดล้อม ศิลปกรรม โบราณสถาน ถูกทำลายหรือเสื่อมโทรม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.1 เห็นว่าเกิดขึ้นน้อยกว่า 1 ปี

9) สำหรับปัญหาสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมา ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ได้เกิดขึ้นน้อยกว่า 1 ปี, ประมาณ 1 – 2 ปี และ มากกว่า 3 ปี มีจำนวนเท่ากันคือ กลุ่มละ 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.8 เท่ากันทุกกลุ่ม

ตารางที่ 18 หน่วยงานและประเภทของหน่วยงานที่เข้ามาดูแล และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นภายในชุมชนของกลุ่มตัวอย่างร่วมกับ อบต.

หน่วยงาน/ประเภทหน่วยงาน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่มี	63	55.3
มีทั้งภาครัฐและภาคเอกชน	12	10.5
มีเฉพาะภาครัฐ	37	32.5
มีเฉพาะภาคเอกชน	2	1.8
รวม	114	100.0

จากตารางที่ 18 สำหรับการมีหน่วยงานและประเภทของหน่วยงานที่เข้ามาดูแล และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นภายในชุมชนของกลุ่มตัวอย่างร่วมกับ อบต. จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่าไม่มีหน่วยงานใด ๆ เข้ามาดูแลแก้ไข มีจำนวนถึง 63 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.3 ส่วนกลุ่มที่เห็นว่ามีหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาดูแลและแก้ไขปัญหา รวมมีจำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.7 จำแนกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่ามีเฉพาะหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.5 กลุ่มที่เห็นว่ามีทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน มีจำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.5 และกลุ่มที่เหลือ จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.8 เห็นว่ามีเฉพาะหน่วยงานภาคเอกชนเท่านั้น

4.4.3 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง ได้ผลการศึกษาดังแสดงในตารางที่ 19 – 28

ตารางที่ 19 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั่วไป

การรับรู้	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ได้รับ	101	88.6
ไม่ได้รับ	13	11.4
รวม	114	100.0

จากตารางที่ 19 สำหรับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับรู้ข่าวสาร โดยมีจำนวนสูงถึง 101 ราย คิดเป็นร้อยละ 88.6 และมีเพียง 13 รายเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 11.4 ที่ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร

ตารางที่ 20 แหล่งข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั่วไป

แหล่งข้อมูล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
โทรทัศน์	106	93.0
หนังสือพิมพ์	79	69.3
วิทยุ	74	64.9
การเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา	44	38.6
หนังสือ	32	28.1
วารสาร/นิตยสาร	26	22.8
อินเตอร์เนท	4	3.5
อื่น ๆ	1	0.9

จากตารางที่ 20 สำหรับแหล่งข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั่วไปพบว่า ได้แก่ โทรทัศน์มากที่สุด จำนวน 106 ราย คิดเป็นร้อยละ 93.0 รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ และวิทยุ โดยจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 79 และ 74 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.3 และ 64.9 ตามลำดับ จากการเข้าร่วมประชุม การอบรม สัมมนาต่าง ๆ จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.6 จากหนังสือต่าง ๆ จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.1 จากวารสารหรือนิตยสาร จำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.8 ส่วนที่ได้รับรู้จากอินเตอร์เนท และแหล่งข้อมูลอื่นที่นอกเหนือจากที่กล่าวมา มีจำนวน 4 และ 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.5 และ 0.9 เท่านั้น

ตารางที่ 21 จำนวนความถี่ที่กลุ่มตัวอย่างได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั่วไป

จำนวนความถี่	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1 – 2 ครั้งต่อสัปดาห์	55	48.2
3 – 5 ครั้งต่อสัปดาห์	38	33.3
6 – 8 ครั้งต่อสัปดาห์	5	4.4
9 – 10 ครั้งต่อสัปดาห์	4	3.5
มากกว่า 10 ครั้งต่อสัปดาห์	8	7.0
อื่น ๆ	4	3.5
รวม	114	100.0

จากตารางที่ 21 สำหรับจำนวนความถี่ที่กลุ่มตัวอย่างได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั่วไป พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้ข้อมูลดังกล่าว 1 – 2 ครั้งต่อสัปดาห์ จำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.2 รองลงมาคือ 3 – 5 ครั้งต่อสัปดาห์ จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.3 กลุ่มที่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารมากกว่า 10 ครั้งต่อสัปดาห์ มีจำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.0 ส่วนที่ได้รับรู้ 6 – 8 ครั้งต่อสัปดาห์ มีจำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.4 ส่วนกลุ่มที่ได้รับรู้สัปดาห์ละ 9 – 10 ครั้ง และอื่น ๆ มีจำนวนเท่ากันคือ กลุ่มละ 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.5 เท่ากัน

ตารางที่ 22 การรับรู้ข้อมูลข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในท้องถิ่นของตน

การรับรู้	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ได้รับ	95	83.3
ไม่ได้รับ	19	16.7
รวม	114	100.0

จากตารางที่ 22 ในด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในท้องถิ่นของตน พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีจำนวนถึง 95 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.3 ส่วนที่ไม่ได้รับรู้ มีเพียง 19 รายเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 16.7

ตารางที่ 23 แหล่งข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในท้องถิ่นของตน

แหล่งข้อมูล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
โทรทัศน์	59	51.8
เพื่อนบ้าน	51	44.7
วิทยุ	49	42.9
เจ้าหน้าที่ หน่วยงานของรัฐ	45	39.5
การเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา	44	38.6
ชาวบ้าน	39	34.2
หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	39	34.2
ด้วยตัวเองจากการออกตรวจพื้นที่	15	13.2
อื่น ๆ	5	4.4

จากตารางที่ 23 สำหรับแหล่งข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในท้องถิ่นของตน พบว่า ส่วนใหญ่ได้แก่ โทรทัศน์ จำนวน 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.8 รองลงมาคือ เพื่อนบ้าน และวิทยุ มีจำนวน 51 และ 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.7 และ 42.9 ตามลำดับ จากเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ และจากการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 45 และ 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.5 และ 38.6 ตามลำดับ จากชาวบ้าน และหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น มีจำนวนเท่ากันคือ กลุ่มละ 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.2 เท่ากัน ส่วนที่รับรู้ด้วยตัวเองจากการออกตรวจพื้นที่ และจากแหล่งข้อมูลอื่น มีจำนวน 15 และ 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.2 และ 4.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 24 แหล่งข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารมากที่สุด เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในท้องถิ่นของตน

แหล่งข้อมูล	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
โทรทัศน์	30	26.3
การเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา	21	18.4
เพื่อนบ้าน	18	15.8
เจ้าหน้าที่ หน่วยงานของรัฐ	12	10.5
ชาวบ้าน	11	9.6
วิทยุ	9	7.9
หนังสือพิมพ์	7	6.1
ด้วยตัวเองจากการออกตรวจพื้นที่	6	5.3

จากตารางที่ 24 สำหรับแหล่งข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารมากที่สุด เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในท้องถิ่นของตน พบว่าส่วนใหญ่ได้แก่ โทรทัศน์ จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.3 รองลงมา คือ การเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา และจากเพื่อนบ้าน มีจำนวน 21 และ18 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.4 และ 15.8 ตามลำดับ จากเจ้าหน้าที่ หน่วยงานของรัฐ และชาวบ้าน มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 12 และ 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.5 และ 9.6 ตามลำดับ จากวิทยุ 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.9 จากหนังสือพิมพ์ จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.1 และรับรู้จากการออกตรวจพื้นที่ด้วยตัวเอง จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.3

ตารางที่ 25 การดำเนินการของกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในท้องถิ่นของตน

การดำเนินการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ให้ชาวบ้านช่วยกันดูแลและแจ้ง อบต.	75	65.8
ตั้งกลุ่มอาสาสมัครออกตรวจพื้นที่แล้วกลับมารายงานให้ทราบ	17	14.9
ออกตรวจสอบพื้นที่เอง	17	14.9
ตั้งตู้ไปรษณีย์พิเศษเพื่อรับแจ้งข้อมูลข่าวสาร	7	6.1
อื่น ๆ	6	5.3
ไม่ได้ดำเนินการใด ๆ	20	17.5

จากตารางที่ 25 สำหรับการดำเนินการของกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในท้องถิ่นของตน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ชาวบ้านช่วยกันดูแลและแจ้ง อบต. มีจำนวน 75 ราย คิดเป็นร้อยละ 65.8 รองลงมาได้แก่ จัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครออกตรวจพื้นที่แล้วกลับมารายงานให้ทราบ และด้วยการออกตรวจสอบพื้นที่เอง มีจำนวนเท่ากัน คือกลุ่มละ 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.9 เท่ากัน ด้วยการตั้งตู้ไปรษณีย์พิเศษเพื่อรับแจ้งข้อมูลข่าวสาร และด้วยวิธีการอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมา มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ 7 และ 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.1 และ 5.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 26 จำนวนความถี่ที่กลุ่มตัวอย่างได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในท้องถิ่นของตน

จำนวนความถี่	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1 – 2 ครั้งต่อสัปดาห์	72	63.2
3 – 5 ครั้งต่อสัปดาห์	25	21.9
6 – 8 ครั้งต่อสัปดาห์	3	2.6
9 – 10 ครั้งต่อสัปดาห์	2	1.8
มากกว่า 10 ครั้งต่อสัปดาห์	3	2.6
อื่น ๆ	9	7.9
รวม	114	100.0

จากตารางที่ 26 สำหรับจำนวนความถี่ที่กลุ่มตัวอย่างได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในท้องถิ่นของตน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลข่าวสารประมาณ 1 – 2 ครั้งต่อสัปดาห์ มีจำนวน 72 ราย คิดเป็นร้อยละ 63.2 รองลงมาคือ สัปดาห์ละประมาณ 3 – 5 ครั้ง จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.9 ส่วนกลุ่มที่รับรู้สัปดาห์ละ 6 – 8 ครั้ง และมากกว่า 10 ครั้ง มีจำนวนเท่ากันคือ กลุ่มละ 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.6 เท่ากัน ส่วนกลุ่มที่รับรู้ 9 – 10 ครั้งต่อสัปดาห์ มีเพียง 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.8 ส่วนอื่น ๆ จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.9

ตารางที่ 27 ลักษณะข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในท้องถิ่นที่กลุ่มตัวอย่างได้รับรู้

ลักษณะข้อมูลข่าวสาร	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมขึ้นในหมู่บ้าน เช่น ปัญหาขยะ น้ำเน่า กลิ่นเหม็นจากฟาร์มเลี้ยงหมู เป็นต้น	97	85.1
ชาวบ้านบุกรุกเข้าไปจับจองพื้นที่ทำกินในเขตป่าสงวน	27	23.7
ชาวบ้านเข้าไปลักลอบตัดไม้ เผาป่า ขุดดิน เป็นต้น	15	13.2
ค้นพบแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติแห่งใหม่	1	0.9

จากตารางที่ 27 สำหรับลักษณะข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในท้องถิ่นที่กลุ่มตัวอย่างได้รับรู้ ส่วนใหญ่ได้แก่ ปัญหาส่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน เช่น ปัญหาขยะ น้ำเน่า กลิ่นเหม็นจากฟาร์มเลี้ยงหมู เป็นต้น มีจำนวนถึง 97 ราย คิดเป็นร้อยละ 85.1 รองลงมาคือ ชาวบ้านบุกรุกเข้าไปจับจองพื้นที่ทำกินในเขตป่าสงวน จำนวน 27 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.7 ชาวบ้านเข้าไปลักลอบตัดไม้ เผาป่า ขุดดิน เป็นต้น จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.2 และการค้นพบแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติแห่งใหม่ มีเพียง 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.9

ตารางที่ 28 การให้ความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่นในการแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ อบต. รับรู้

การให้ความร่วมมือ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มาก	12	10.5
ปานกลาง	71	62.3
น้อย	26	22.8
ไม่ให้ความร่วมมือ	5	4.4
รวม	114	100.0

จากตารางที่ 28 ในด้านการให้ความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่นในการแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ อบต. รับรู้ จากตารางแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าชาวบ้านให้ความร่วมมือปานกลาง มีจำนวน 71 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.3 รองลงมาเห็นว่าให้ความร่วมมือน้อย จำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.8 ส่วนกลุ่มที่เห็นว่าให้ความร่วมมือมาก มีเพียง 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.5 และไม่ให้ความร่วมมือ มีเพียง 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.4

4.4.4 ศรัทธาชุมชน

ศรัทธาชุมชนเป็นการแสดงออกถึงความร่วมมือของชุมชมที่มีต่อองค์การบริหารส่วนตำบลในลักษณะต่าง ๆ จากการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับศรัทธาชุมชนที่มีต่อ อบต. ได้ผลการศึกษาดังแสดงในตารางที่ 29 – 30

ตารางที่ 29 ความคิดเห็นเกี่ยวกับศรัทธาชุมชนที่มีต่อ อบต. ในพื้นที่ของกลุ่มตัวอย่าง

ศรัทธาชุมชน	ความคิดเห็นเกี่ยวกับศรัทธาชุมชน จำนวน (ร้อยละ)			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
1) ชาวบ้านมีความรักใคร่สามัคคีกลมเกลียวกันเป็นอย่างดี	39 (34.2)	70 (61.4)	4 (3.5)	1 (0.9)
2) ชาวบ้านมีความไว้วางใจในการบริหารงานของ อบต.	32 (28.1)	67 (58.8)	14 (12.3)	1 (0.9)
3) รอบปีที่ผ่านมาชาวบ้านพอใจกับการพัฒนาหมู่บ้านของ อบต.	35 (30.7)	58 (50.9)	17 (14.9)	4 (3.5)
4) สมาชิก อบต. คนอื่น ๆ ส่วนใหญ่เป็นที่พึ่งของชาวบ้าน	34 (29.8)	55 (48.2)	18 (15.8)	7 (6.1)

ศรัทธาชุมชน (ต่อ)	ความคิดเห็นเกี่ยวกับศรัทธาชุมชน จำนวน (ร้อยละ)			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
5) สมาชิก อบต. เป็นที่ยอมรับนับถือของชาวบ้านในฐานะนักพัฒนาระดับตำบล	44 (38.6)	50 (43.9)	14 (12.3)	6 (5.3)
6) คณะกรรมการบริหาร อบต. เป็นที่ยอมรับนับถือของชาวบ้านในฐานะนักพัฒนาระดับตำบล	41 (36.0)	56 (49.1)	12 (10.5)	5 (4.4)
7) ชาวบ้านให้ความร่วมมือเสนอแนวคิดเพื่อหามาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับท้องถิ่นของตน	32 (28.1)	55 (48.2)	20 (17.5)	7 (6.1)
8) ที่ผ่านมาชาวบ้านเต็มใจร่วมมือกับ อบต. แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านทุกครั้ง	52 (45.6)	50 (43.9)	11 (9.6)	1 (0.9)
9) ชาวบ้านยินดีและพร้อมจะช่วยเหลือ อบต. ในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบ	57 (50.0)	46 (40.4)	10 (8.8)	1 (0.9)
10) ชาวบ้านให้ความร่วมมือทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ที่ อบต. จัดขึ้น	58 (50.9)	46 (40.4)	8 (7.0)	2 (1.8)
11) อบต. ได้รับความร่วมมือจากชาวบ้านในการปกป้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในหมู่บ้านของตน	45 (39.5)	56 (49.1)	11 (9.6)	2 (1.8)
12) อบต. ได้รับความร่วมมือจากชาวบ้านในการรักษาสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้านของตนให้สะอาดและอยู่ในสภาพที่ดีเสมอ	42 (36.8)	58 (50.9)	10 (8.8)	4 (3.5)
13) ชาวบ้านช่วยกันสอดส่องดูแลมิให้ผู้ใดลักลอบทำลายทรัพยากรธรรมชาติในหมู่บ้านของตน	34 (29.8)	47 (41.2)	24 (21.1)	9 (7.9)
14) ชาวบ้านรวมพลังต่อต้านผู้ที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมขึ้นในหมู่บ้าน	39 (34.2)	49 (43.0)	20 (17.5)	6 (5.3)
15) การพัฒนาชุมชนของ อบต. ที่ผ่านมา ประสบความสำเร็จโดยไม่มีปัญหาอุปสรรคหรือขัดแย้งกับชุมชน	37 (32.5)	60 (52.6)	13 (11.4)	4 (3.5)

จากตารางที่ 29 แสดงถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับศรัทธาชุมชนที่มีต่อ อบต. ในประเด็นต่าง ๆ ได้ผลการศึกษาดังนี้

1) ชาวบ้านมีความรักใคร่สามัคคีกลมเกลียวกันเป็นอย่างดี

จากการศึกษาในประเด็นจะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.4 เห็นว่า อบต. ได้รับศรัทธาชุมชนจากชาวบ้านในระดับปานกลาง รองลงมาจำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.2 เห็นว่าได้รับศรัทธาชุมชนมาก ส่วนที่เห็นว่าน้อย และน้อยมากพบเพียง 4 และ 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.5 และ 0.9 ตามลำดับ

2) ชาวบ้านมีความไว้วางใจในการบริหารงานของ อบต.

สำหรับเรื่องนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า มีศรัทธาชุมชนในระดับปานกลาง จำนวน 67 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.8 รองลงมาคือ ในระดับมาก จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.1 ในระดับน้อย และน้อยมาก พบว่ามีจำนวน 14 และ 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.3 และ 0.9 ตามลำดับ

3) รอบปีที่ผ่านมาชาวบ้านพอใจกับการพัฒนาหมู่บ้านของ อบต.

จากตารางพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่ามีศรัทธาชุมชนในระดับปานกลาง จำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.9 รองลงมาคือ ได้รับศรัทธาชุมชนมาก จำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.7 ในระดับน้อย จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.9 ส่วนกลุ่มที่เห็นว่ามีน้อยมาก มีเพียง 4 รายเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 3.5

4) สมาชิก อบต. คนอื่น ๆ ส่วนใหญ่เป็นที่พึ่งของชาวบ้าน

จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าได้รับศรัทธาชุมชนในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ในระดับมาก จำนวน 55 และ 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.2 และ 29.8 ตามลำดับ ส่วนที่เห็นว่าอยู่ในระดับน้อย และน้อยมาก มีจำนวน 18 และ 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.8 และ 6.1 ตามลำดับ

5) สมาชิก อบต. เป็นที่ยอมรับนับถือของชาวบ้านในฐานะนักพัฒนาระดับตำบล

ในเรื่องนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า มีศรัทธาชุมชนในระดับปานกลางเช่นกัน โดยมีจำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.9 รองลงมาคือ ได้รับศรัทธาชุมชนมาก จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.6 ส่วนในระดับน้อย และน้อยมาก มีเพียง 14 และ 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.3 และ 5.3 ตามลำดับ

6) คณะกรรมการบริหาร อบต. เป็นที่ยอมรับนับถือของชาวบ้านในฐานะนักพัฒนาระดับตำบล

จากผลการศึกษาจะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าได้รับศรัทธาชุมชนในระดับปานกลาง จำนวน 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.1 รองลงมาคือ อยู่ในระดับมาก และน้อย จำนวน 41 และ 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.0 และ 10.5 ตามลำดับ ส่วนที่เห็นว่าน้อยมาก มีเพียง 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.4 เท่านั้น

7) ชาวบ้านให้ความร่วมมือเสนอแนวคิดเพื่อหามาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับท้องถิ่นของตน

จากตารางข้างต้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าได้รับศรัทธาชุมชนในระดับปานกลาง รอง

ลงมาคือ ในระดับมาก และน้อย โดยมีจำนวน 55, 32 และ 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.2, 28.1 และ 17.5 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่ามีน้อยมาก มีจำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.1

8) ที่ผ่านมาชาวบ้านเต็มใจร่วมมือกับ อบต. แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านทุกครั้ง

สำหรับศรัทธาชุมชนในการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้านกับ อบต. กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือปานกลาง มีจำนวน 52 และ 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.6 และ 43.9 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าได้รับศรัทธาชุมชนน้อย มีจำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.6 ที่เหลือ 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.9 มีความเห็นว่าได้รับศรัทธาชุมชนน้อยมาก

9) ชาวบ้านยินดีและพร้อมจะช่วยเหลือ อบต. ในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบ

จากข้อมูลดังกล่าวพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่ามีศรัทธาชุมชนในระดับมาก รองลงมาคือ ปานกลาง โดยมีจำนวน 57 และ 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.0 และ 40.4 ตามลำดับ ส่วนที่เห็นว่ามีน้อย และมีน้อยมาก มีจำนวน 10 และ 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.8 และ 0.9 ตามลำดับ

10) ชาวบ้านให้ความร่วมมือทำกิจกรรมด้านสาธารณประโยชน์ที่ อบต. จัดขึ้น

ในเรื่องนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.9 เห็นว่าได้รับศรัทธาชุมชนในระดับมาก รองลงมาเห็นว่าปานกลาง จำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.4 กลุ่มที่เห็นว่าอยู่ในระดับน้อย มีจำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.0 ที่เหลือจำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.8 เห็นว่าน้อยมาก

11) อบต. ได้รับความร่วมมือจากชาวบ้านในการปกป้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในหมู่บ้านของตน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า มีศรัทธาชุมชนในระดับปานกลาง รองลงมาคือ มาก โดยมีจำนวน 56 และ 45 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.1 และ 39.5 ตามลำดับ ส่วนที่เห็นว่าน้อย มีจำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.6 และที่เหลือจำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.8 เห็นว่าเกิดศรัทธาชุมชนน้อยมาก

12) อบต. ได้รับความร่วมมือจากชาวบ้านในการรักษาสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้านของตนให้สะอาดและอยู่ในสภาพที่ดีเสมอ

จากตารางพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.9 เห็นว่ามีศรัทธาชุมชนในระดับปานกลาง รองลงมาคือ อยู่ในระดับมาก จำนวน 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.8 นอกนั้น จำนวน 10 และ 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.8 และ 3.5 เห็นว่าอยู่ในระดับน้อยและน้อยมาก ตามลำดับ

13) ชาวบ้านช่วยกันสอดส่องดูแลมิให้ผู้ใดลักลอบทำลายทรัพยากรธรรมชาติในหมู่บ้านของตน

ในเรื่องนี้จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่ามีศรัทธาชุมชนในระดับปานกลาง รองลงมาคือ มาก และน้อย โดยมีจำนวน 47, 34 และ 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.2, 29.8 และ 21.1 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่มีความเห็นว่ามีน้อยมาก มีเพียง 9 รายเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 7.9

14) ชาวบ้านรวมพลังต่อต้านผู้ที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมขึ้นในหมู่บ้าน

สำหรับประเด็นนี้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่ามีศรัทธาชุมชนในระดับปานกลาง จำนวน 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.0 รองลงมาคือ มาก และน้อย จำนวน 39 และ 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.2 และ 17.5 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่เห็นว่ามีน้อยมาก มีเพียง 5 รายเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 5.3

15) การพัฒนาชุมชนของ อบต. ที่ผ่านมา ประสบความสำเร็จโดยไม่มีปัญหาอุปสรรคหรือขัดแย้งกับชุมชน

ในประเด็นนี้จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อบต. ได้รับศรัทธาชุมชนจากชาวบ้านในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ในระดับมาก จำนวน 60 และ 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.6 และ 32.5 ตามลำดับ ส่วนที่เห็นว่ามีศรัทธาชุมชนน้อย มีจำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.4 ส่วนที่เหลือจำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.5 มีความเห็นว่ามีศรัทธาชุมชนน้อยมาก

จากจำนวนคำถามในเรื่องของศรัทธาชุมชนจำนวน 15 ข้อ มีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 60 คะแนน คะแนนต่ำสุด 4 คะแนน ครึ่งหนึ่งของคะแนนสูงสุดมีค่าเท่ากับ 30 คะแนน จากข้อมูลในส่วนนี้สามารถจำแนกระดับคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับศรัทธาชุมชนได้ 4 ระดับ คือ ศรัทธาชุมชนมาก ปานกลาง น้อย และ น้อยมาก ได้ผลการศึกษาดังแสดงในตารางที่ 30

ตารางที่ 30 ระดับคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับศรัทธาชุมชนที่มีต่อ อบต. ในพื้นที่ของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับคะแนน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
46.01 – 60.00 (ศรัทธาชุมชนมาก)	61	53.5
32.01 – 46.00 (ศรัทธาชุมชนปานกลาง)	48	42.1
18.01 – 32.00 (ศรัทธาชุมชนน้อย)	4	3.5
04.00 – 18.00 (ศรัทธาชุมชนน้อยมาก)	1	0.9
รวม	114	100.0
Mean = 47.59 Minimum = 18.00	Maximum = 60.00	

จากตารางที่ 30 จะเห็นว่าระดับคะแนนความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับศรัทธาชุมชนที่มีต่อ อบต. ส่วนใหญ่อยู่ระดับมีศรัทธาชุมชนมาก มีจำนวนสูงถึง 61 ราย คิดเป็นร้อยละ 53.5 รองลงมาคือ ศรัทธาชุมชนปานกลาง จำนวน 48 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.1 ส่วนที่เหลือเห็นว่ามีศรัทธาชุมชนน้อยและน้อยมาก มีเพียง 4 และ 1 ราย เท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 3.5 และ 0.9 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาโดยรวม จะเห็นว่าค่าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมีค่าเท่ากับ 47.59 มากกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนสูงสุด ซึ่งเท่ากับ 30.00 คะแนน ค่อนข้างมาก ดังนั้นจึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าศรัทธาชุมชนที่มีต่อ อบต. อยู่ในระดับมาก

4.5 การเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

การศึกษาการเลือกมาตราการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วยมาตรการทางแพ่ง ทางอาญา และทางรัฐศาสตร์ สำหรับมาตรการทางแพ่ง ได้แก่ การชดใช้ค่าเสียหาย ส่วนมาตรการทางอาญา ได้แก่ การจับกุม การปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ และมาตรการทางรัฐศาสตร์ได้แก่ การเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกัน จากการศึกษาได้ผลดังตารางที่ 31 – 33

ตารางที่ 31 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกใช้มาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกมาตรการ	มาตรการทางกฎหมาย จำนวน (ร้อยละ)		
	แพ่ง	อาญา	รัฐศาสตร์
1) ถ้าพบว่ามีการลักลอบตัดไม้ แผ้วถาง และเผาป่า	5 (4.4)	97 (85.1)	12 (10.5)
2) ถ้าพบว่าชาวบ้านทิ้งขยะไม่เป็นที่ ทำให้สกปรก เน่าเหม็น และไม่สวยงาม	8 (7.1)	24 (21.2)	81 (71.7)
3) ถ้าพบว่าโรงงานในหมู่บ้านได้ทิ้งกากของเสีย ปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำลำคลอง ทำให้ชาวบ้านเดือดร้อนเจ็บป่วยและผลผลิตทางการเกษตรเสียหายเนื่องจากนำน้ำไปใช้	29 (25.4)	56 (49.1)	29 (25.4)
4) ถ้าทราบว่ามีหน่วยงานของรัฐได้สั่งระงับการประกอบการของโรงงานในหมู่บ้านที่ปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำลำคลองโดยไม่ได้รับอนุญาติ แต่โรงงานดังกล่าวยังฝ่าฝืนโดยไม่มีการแก้ไขให้ดีขึ้น	9 (7.9)	101 (88.6)	4 (3.5)
5) ถ้าพบว่ามีชาวบ้านไปจับปลาในเขตอภัยทานของหมู่บ้าน	9 (7.9)	43 (37.7)	62 (54.4)
6) ถ้าทราบว่าชาวสวนฉีดพ่นยาฆ่าแมลงอย่างมากในสวนผลไม้ที่อยู่ใกล้บ้านเรือนชาวบ้าน	6 (5.3)	7 (6.1)	101 (88.6)
7) ถ้าทราบว่าชาวบ้านได้รวมตัวประท้วงนายทุนเจ้าของฟาร์มหมูในหมู่บ้านส่งเสียงดัง มีกลิ่นเหม็นไปทั้งหมู่บ้าน และสกปรกจนเป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน จึงยื่นข้อเรียกร้องให้นายทุนปรับปรุงฟาร์มหมูให้ดีขึ้นหรือให้หยุดประกอบการไปเลย	6 (5.3)	32 (28.1)	76 (66.7)
8) ถ้าพบว่าโรงงานในหมู่บ้านก่อให้เกิดฝุ่นละอองที่ทำให้เกิดการระคายเคืองตา และระบบทางเดินหายใจของชาวบ้านใกล้เคียง	26 (22.8)	19 (16.7)	69 (60.5)

การเลือกมาตรการ	มาตรการทางกฎหมาย จำนวน (ร้อยละ)		
	แพ่ง	อาญา	รัฐศาสตร์
9) ถ้าพบว่าชาวบ้านมักเผาขยะที่เป็นเศษยาง พลาสติก หรือวัสดุอื่น ๆ ทำให้เกิดควันและกลิ่นเหม็นอย่างรุนแรงอยู่เป็นประจำ	6 (5.3)	14 (12.3)	94 (82.5)
10) ถ้าพบว่าผู้ประกอบการบางรายในหมู่บ้านใช้เครื่องมือ เครื่องจักร ตลอดจนรถบรรทุกที่ส่งเสียงดังอึกทึกทุกวัน ทำให้ชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียงประสบปัญหาทางระบบประสาทและเริ่มหูตึง	13 (11.4)	42 (36.8)	59 (51.8)
11) ถ้าทราบมีคนเข้าไปขุดค้นโบราณสถานเพื่อหาสิ่งของมีค่า ทำให้โบราณสถานได้รับความเสียหาย	8 (7.0)	101 (88.6)	5 (4.4)
12) ถ้าท่านพบชาวบ้านนำสัตว์เลี้ยงไปหากินใกล้แหล่งน้ำของหมู่บ้าน ทำให้สัตว์เลี้ยงขับถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะลงในแหล่งน้ำ	11 (9.6)	14 (12.3)	89 (78.1)
13) ถ้าท่านทราบว่ามีกลุ่มชาวเขาปิดกั้นลำห้วยเพื่อกักน้ำไว้ใช้เอง ทำให้ชาวบ้านพื้นราบประสบปัญหาไม่มีน้ำใช้ในการเกษตร	7 (6.1)	14 (12.3)	93 (81.6)
14) ถ้าท่านพบว่ามีชาวบ้านบางกลุ่มเข้าไปลักลอบหาของป่า กล้วยไม้ ในเขตป่าสงวน ทั้ง ๆ ที่ได้มีการว่ากล่าวตักเตือนแล้ว	3 (2.6)	96 (84.2)	15 (13.2)
15) ถ้าท่านพบว่ามีผู้สร้างมลพิษขึ้นในหมู่บ้าน เช่น เกิดฝุ่นละออง ควัน กลิ่น เสียง เป็นที่เดือดร้อนรำคาญของชาวบ้าน	9 (7.9)	25 (21.9)	80 (70.2)

จากตารางที่ 31 แสดงถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกใช้มาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย มาตรการทางแพ่ง มาตรการทางอาญา และมาตรการทางรัฐศาสตร์ จากการศึกษาได้ผลที่เป็นการเลือกมาตรการ ดังนี้

1) ถ้าพบว่ามีการลักลอบตัดไม้ แผ้วถางป่า และเผาป่า

จากตารางจะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้มาตรการทางอาญาในการแก้ไขปัญหานี้ โดยมีจำนวน 97 ราย คิดเป็นร้อยละ 85.1 ส่วนกลุ่มที่เลือกใช้มาตรการทางรัฐศาสตร์และ มาตรการทางแพ่ง มีจำนวน 12 และ 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.5 และ 4.4 ตามลำดับ

2) ถ้าพบว่าชาวบ้านทิ้งขยะไม่เป็นที่ ทำให้สกปรก เน่าเหม็น และไม่สวยงาม

ส่วนการแก้ไขปัญหาในประเด็นนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จำนวน 81 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.7 เลือกใช้มาตรการทางรัฐศาสตร์ รองลงมาจำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.2 เลือกใช้มาตรการทางอาญา และที่เหลือจำนวน 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.1 เลือกใช้มาตรการทางแพ่ง

3) ถ้าพบว่าโรงงานในหมู่บ้านได้ทิ้งกากของเสีย ปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำลำคลอง ทำให้ชาวบ้านเดือดร้อนเจ็บป่วยและผลผลิตทางการเกษตรเสียหายเนื่องจากนำน้ำไปใช้

สำหรับการเลือกใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้มาตรการทางอาญา จำนวน 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.1 รองลงมาคือ มาตรการทางแพ่ง และมาตรการทางรัฐศาสตร์ ซึ่งมีจำนวนเท่ากันคือมีจำนวนกลุ่มละ 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.4 เท่ากัน

4) ถ้าทราบว่ามีหน่วยงานของรัฐได้สั่งระงับการประกอบการของโรงงานในหมู่บ้านที่ปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำลำคลองโดยไม่ได้รับอนุญาติ แต่โรงงานดังกล่าวยังฝ่าฝืนโดยไม่มีการแก้ไขให้ดีขึ้น

สำหรับในประเด็นนี้ กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดเลือกใช้มาตรการทางอาญาในการแก้ไขปัญหา โดยมีจำนวนถึง 101 ราย คิดเป็นร้อยละ 88.6 ส่วนกลุ่มที่เลือกมาตรการทางแพ่ง และมาตรการทางรัฐศาสตร์ มีเพียง 9 และ 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.9 และ 3.5 ตามลำดับ

5) ถ้าพบว่ามีชาวบ้านไปจับปลาในเขตอภัยทานของหมู่บ้าน

ในประเด็นนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้มาตรการทางรัฐศาสตร์ ในการแก้ไขปัญหา จำนวน 62 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.4 รองลงมาคือ มาตรการทางอาญา จำนวน 43 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.7 และที่เหลือจำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.9 มีแนวคิดเลือกใช้มาตรการทางแพ่ง

6) ถ้าทราบว่าชาวสวนฉีดพ่นยาฆ่าแมลงอย่างมากในสวนผลไม้ที่อยู่ใกล้บ้านเรือนชาวบ้าน

จากตารางจะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดเลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์เพื่อใช้แก้ไขปัญหา จำนวน 101 ราย คิดเป็นร้อยละ 88.6 ส่วนที่เลือกมาตรการทางอาญา และมาตรการทางแพ่งมีเพียง 7 และ 6 รายเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 6.1 และ 5.3

7) ถ้าทราบว่าชาวบ้านได้รวมตัวประท้วงนายทุนเจ้าของฟาร์มหมูในหมู่บ้านส่งเสียงดัง มีกลิ่นเหม็นไปทั้งหมู่บ้าน และสกปรกจนเป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงวัน จึงยื่นข้อเรียกร้องให้นายทุนปรับปรุงฟาร์มหมูให้ดีขึ้นหรือให้หยุดประกอบการไปเลย

จากข้อมูลที่ได้พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกใช้มาตรการทางรัฐศาสตร์ในการแก้ไขปัญหา รองลงมาคือ มาตรการทางอาญา และมาตรการทางแพ่ง โดยมีจำนวน 76, 32 และ 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.7, 28.1 และ 5.3 ตามลำดับ

8) ถ้าพบว่าโรงงานในหมู่บ้านก่อให้เกิดฝุ่นละอองที่ทำให้เกิดการระคายเคืองตา และระบบทางเดินหายใจของชาวบ้านใกล้เคียง

สำหรับการเลือกมาตรการทางกฎหมายเพื่อใช้แก้ไขปัญหานี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์ จำนวน 69 ราย คิดเป็นร้อยละ 60.5 รองลงมาคือ มาตรการทางแพ่ง และมาตรการทางอาญา โดยมีจำนวน 29 และ 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.8 และ 16.7 ตามลำดับ

9) ถ้าพบว่าชาวบ้านมักเผาขยะที่เป็นเศษยาง พลาสติก หรือวัสดุอื่น ๆ ทำให้เกิดควันและกลิ่นเหม็นอย่างรุนแรงอยู่เป็นประจำ

การแก้ไขปัญหาดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์มาใช้แก้ไข

ปัญหา จำนวน 94 ราย คิดเป็นร้อยละ 82.5 รองลงมาคือ มาตรการทางอาญา และมาตรการทางแพ่ง จำนวน 14 และ 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.3 และ 5.3 ตามลำดับ

10) ถ้าพบว่าผู้ประกอบการบางรายในหมู่บ้านใช้เครื่องมือ เครื่องจักร ตลอดจนรถบรรทุกที่ส่งเสียงดังอึกทึกทุกวัน ทำให้ชาวบ้านที่อยู่ใกล้เคียงประสบปัญหาทางระบบประสาทและเริ่มหูตึง

ในการบรรเทาความเดือดร้อนของชาวบ้าน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์ จำนวน 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.8 รองลงมาคือ มาตรการทางอาญา และมาตรการทางแพ่ง โดยมีจำนวน 42 และ 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.8 และ 11.4 ตามลำดับ

11) ถ้าทราบมีคนเข้าไปขุดค้นโบราณสถานเพื่อหาสิ่งของมีค่า ทำให้โบราณสถานได้รับความเสียหาย

เพื่อปกป้องรักษาโบราณสถานให้คงอยู่ต่อไป กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าควรเลือกมาตรการทางอาญามาใช้แก้ไขปัญหานี้ โดยมีจำนวนถึง 101 ราย คิดเป็นร้อยละ 88.6 รองลงมาคือ มาตรการทางแพ่ง และมาตรการทางอาญา จำนวน 8 และ 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.0 และ 4.4

12) ถ้าท่านพบชาวบ้านนำสัตว์เลี้ยงไปหากินใกล้แหล่งน้ำของหมู่บ้าน ทำให้สัตว์เลี้ยงขับถ่าย อุจจาระ ปัสสาวะลงในแหล่งน้ำ

สำหรับแนวทางป้องกันแหล่งน้ำของหมู่บ้านให้มีน้ำสะอาดไว้ใช้อุปโภค บริโภค กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าควรใช้มาตรการทางรัฐศาสตร์ในการแก้ไขปัญหา จำนวน 89 ราย คิดเป็นร้อยละ 78.1 รองลงมาคือ มาตรการทางอาญา และ มาตรการทางแพ่ง จำนวน 14 และ 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.3 และ 9.6 ตามลำดับ

13) ถ้าท่านทราบว่ามีกลุ่มชาวเขาปิดกั้นลำห้วยเพื่อกักน้ำไว้ใช้เอง ทำให้ชาวบ้านพื้นราบประสบปัญหาไม่มีน้ำใช้ในการเกษตร

เพื่อให้ชาวบ้านพื้นราบมีน้ำใช้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์มาใช้แก้ไขปัญหา จำนวน 93 ราย คิดเป็นร้อยละ 81.6 รองลงมาได้แก่ มาตรการทางอาญา และมาตรการทางแพ่ง จำนวน 14 และ 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.3 และ 6.1 ตามลำดับ

14) ถ้าท่านพบว่ามีชาวบ้านบางกลุ่มเข้าไปลักลอบหาของป่า กล้วยไม้ ในเขตป่าสงวน ทั้ง ๆ ที่ได้มีการว่ากล่าวตักเตือนแล้ว

สำหรับมาตรการทางกฎหมายเพื่อใช้จัดการกับผู้ลับลอบกระทำผิดที่ได้มีการว่ากล่าวตักเตือนแล้วดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าควรเลือกมาตรการทางอาญาในการแก้ไข จำนวน 96 ราย คิดเป็นร้อยละ 84.2 รองลงมาได้แก่ มาตรการทางรัฐศาสตร์ และมาตรการทางแพ่ง มีจำนวน 15 และ 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.2 และ 2.6 ตามลำดับ

15) ถ้าท่านพบว่ามีผู้สร้างมลพิษขึ้นในหมู่บ้าน เช่น เกิดฝุ่นละออง ควัน กลิ่น เสียง เป็นที่เดือดร้อนรำคาญของชาวบ้าน

ในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ชาวบ้านได้รับการคลี่คลายปัญหา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าควรเลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์ในการแก้ไขปัญหา จำนวน 80 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.2 รองลงมาคือมาตรการทางอาญา และมาตรการทางแพ่ง จำนวน 25 และ 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.9 และ 7.9 ตามลำดับ

จากคำถามในการศึกษาครั้งนี้ เกี่ยวกับการเลือกใช้มาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น อบต. เชียงใหม่ เพื่อใช้คลี่คลายปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น โดยมีคำถามจำนวน 15 ข้อ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลจากตารางที่ 31 มาสรุปเป็นภาพรวมแล้วจำแนกเป็นความถี่ข้อมูลตามการเลือกมาตรการทางกฎหมาย ออกเป็น 3 มาตรการ ได้แก่ มาตรการทางแพ่ง มาตรการทางอาญา และ มาตรการทางรัฐศาสตร์ ดังมีรายละเอียดสรุปเป็นภาพรวม ไว้ดังตารางที่ 32

ตารางที่ 32 การเลือกใช้มาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามมาตรการทางแพ่ง มาตรการทางอาญา และมาตรการทางรัฐศาสตร์

มาตรการทางกฎหมาย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มาตรการทางแพ่ง	3	2.6
มาตรการทางอาญา	43	37.7
มาตรการทางรัฐศาสตร์	68	59.7
รวม	114	100.0

จากตารางที่ 32 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 114 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0 มีการเลือกใช้มาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าควรเลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์ จำนวน 68 ราย คิดเป็นร้อยละ 59.7 รองลงมาได้แก่ มาตรการทางอาญา จำนวน 43 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.7 และมาตรการทางแพ่ง มีเพียง 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.6

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าควรเลือกใช้ มาตรการทางรัฐศาสตร์ เพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนมากกว่ามาตรการทางกฎหมายด้านอื่น

ตารางที่ 33 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายที่ได้ผลดีที่สุด ที่นำมาใช้บังคับกับความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรการทางกฎหมายที่ได้ผลดีที่สุด	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
จับกุม ลงโทษจำคุก หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ	47	41.2
ออกคำสั่งห้าม และจับกุม ลงโทษจำคุก หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ	37	32.5
การพูดคุย หรือเรียกประชุมลูกบ้านเพื่อชี้แจง ขอร้อง หรือขอความร่วมมือ	16	14.0
ออกคำสั่งห้าม และให้จ่ายค่าทดแทนที่เหมาะสมและเพียงพอกับความเสียหาย	6	3.5
ออกคำสั่งห้ามการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย	4	3.5
ให้จ่ายค่าทดแทนที่เหมาะสมและเพียงพอกับความเสียหาย	0	0.0
บังคับให้เสียภาษีหรือค่าธรรมเนียมการสร้างมลพิษนั้น	0	0.0
รวม	114	100.0

จากตารางที่ 33 ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายที่ได้ผลดีที่สุดที่นำมาใช้บังคับกับความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรใช้มาตรการจับกุม ลงโทษจำคุก หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ จำนวน 47 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.2 รองลงมาคือ มาตรการออกคำสั่งห้าม และจับกุม ลงโทษจำคุก หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ มีจำนวน 37 คิดเป็นร้อยละ 32.5 ส่วนกลุ่มที่เห็นว่าควรใช้วิธีการพูดคุย หรือเรียกประชุมลูกบ้านเพื่อชี้แจง ขอร้อง หรือขอความร่วมมือ มีจำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.0 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่า ควรใช้มาตรการออกคำสั่งห้าม และให้จ่ายค่าทดแทนที่เหมาะสมและเพียงพอกับความเสียหาย มีจำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.5 ส่วนที่เหลือจำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.5 เห็นว่าควรใช้มาตรการออกคำสั่งห้ามการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย

4.6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ประการหนึ่งเพื่อศึกษาว่า มีปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่ ปัจจัยดังกล่าวจำแนกเป็น 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก ในการศึกษานี้ใช้การเปรียบเทียบระหว่างปัจจัยที่แตกต่างกันกับการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น อบต. ด้วยการทดสอบไค-สแควร์ (Chi-Square Test) และกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05 (ระดับความเชื่อมั่น 95%) โดยดูค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 (Significance) ถ้าพบว่ามีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.05 แสดงว่าปัจจัยนั้นมีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่ แต่ถ้าค่าสูงกว่า 0.05 ขึ้นไป แสดงว่าปัจจัยนั้น มิได้มีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่ จากการศึกษาได้ผลการทดสอบดังต่อไปนี้

4.6.1 ปัจจัยภายใน

ปัจจัยภายใน หมายถึงองค์ประกอบในส่วนของ อบต. ได้แก่ บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของ อบต. จากการศึกษาได้ผลดังมีรายละเอียดแสดงในตารางที่ 34 – 37

ตารางที่ 34 บทบาทของ อบต. ที่มีต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่

บทบาทของ อบต.	มาตรการทางกฎหมาย จำนวน (ร้อยละ)			รวม จำนวน (ร้อยละ)
	แพ่ง	อาญา	รัฐศาสตร์	
มีบทบาทมาก	2 (3.5)	24 (42.1)	31 (54.4)	57 (50.0)
มีบทบาทน้อย	1 (2.6)	14 (35.9)	24 (61.5)	39 (34.2)
ไม่มีบทบาท	0 (0.0)	5 (27.8)	13 (72.2)	18 (15.8)
รวม	3 (2.6)	43 (37.7)	68 (59.6)	114 (100.0)
Chi-Square = 2.203	DF = 4		Significance = 0.699	

จากตารางที่ 34 สำหรับปัจจัยภายในที่เป็น บทบาทของ อบต. ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้มาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่ จะเห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่เห็นว่า อบต. ไม่มีบทบาทใด ๆ ในกิจกรรมหรือพัฒนาท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 72.2 มีความเห็นว่าควรเลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์มาใช้ในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น และมีบางส่วนที่เลือกมาตรการทางอาญา ร้อยละ 27.8 และในกลุ่มนี้ไม่มีผู้ใดเลือกมาตรการทางแพ่ง สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่า

อบต. มีบทบาทน้อย ร้อยละ 61.5 ก็เห็นว่าควรเลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์เพื่อใช้แก้ปัญหามากที่สุดเช่นกัน แต่ในกลุ่มนี้ก็มีผู้ที่เลือกมาตรการทางอาญา และมาตรการทางแพ่งเพิ่มขึ้น มากกว่ากลุ่มที่เห็นว่า อบต. ไม่มีบทบาท ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่า อบต. มีบทบาทมากในการพัฒนาชุมชน แม้ว่าส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 54.4 เห็นว่าควรเลือกใช้มาตรการทางรัฐศาสตร์ก็ตาม แต่ผู้ที่เลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์กลับลดลง ในขณะผู้ที่เลือกมาตรการทางอาญา และมาตรการทางแพ่ง กลับมีจำนวนคิดเป็นร้อยละเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับสองกลุ่มแรกด้วยเช่นกัน

เมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) มีค่าเท่ากับ 2.203 ค่าระดับของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom : DF) เท่ากับ 4 และค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 (Significance) เท่ากับ 0.699 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งที่เห็นว่า อบต. มีบทบาทมาก มีบทบาทน้อย และไม่มีบทบาทในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตน ก็ตาม ต่างก็เลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเป็นไปในแนวทางเดียวกันและสอดคล้องกัน กล่าวคือ เลือกใช้มาตรการทางรัฐศาสตร์เพื่อแก้ไขหรือคลี่คลายปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในชุมชนของตนมากกว่ามาตรการทางด้านอื่น คิดเป็นร้อยละ 54.4, 61.5 และ 72.2 ตามลำดับ รองลงมาได้แก่ มาตรการทางอาญา

จึงกล่าวได้ว่า บทบาทของ อบต. ซึ่งเป็นปัจจัยภายในของการศึกษาในครั้งนี้ มิได้มีผลโดยตรงต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่

ตารางที่ 35 หน้าที่ความรับผิชอบของ อบต. ที่มีต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่

หน้าที่ความรับผิดชอบของ อบต.	มาตรการทางกฎหมาย จำนวน (ร้อยละ)			รวม จำนวน (ร้อยละ)
	แพ่ง	อาญา	รัฐศาสตร์	
ได้ดำเนินการ	3 (3.2)	34 (36.2)	57 (60.6)	94 (82.5)
ไม่ได้ดำเนินการ	0 (0.0)	9 (45.0)	11 (55.0)	20 (17.5)
รวม	3 (2.6)	43 (37.7)	59 (59.6)	114 (100.0)
Chi-Square = 1.067	DF = 2		Significance = 0.587	

จากตารางที่ 35 ในด้านหน้าที่ความรับผิดชอบของ อบต. ที่มีต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่เห็นว่า อบต. ได้ดำเนินการตามหน้าที่ความรับผิดชอบในการพัฒนาท้องถิ่นของตน คิดเป็นร้อยละ 60.6 เลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์เพื่อใช้แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม รองลงมาคือ มาตรการทางอาญา และมาตรการทางแพ่ง ร้อยละ 36.2 และ 3.2 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่า อบต. ไม่ได้ดำเนินการตามหน้าที่ความรับผิดชอบนั้น พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 55.0 เลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์ด้วยเช่นกัน รองลงมาคือ มาตร

การทางอาญา ร้อยละ 45.0 โดยในกลุ่มนี้ไม่มีผู้ใดเลือกมาตรการทางแพ่ง และเป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่า อบต. ได้ดำเนินการตามหน้าที่ความรับผิดชอบ เมื่อเทียบกับกลุ่มที่เห็นว่า อบต. ไม่ได้ดำเนินการใด ๆ จะเห็นได้ว่า จำนวนผู้ที่เลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์คิดเป็นร้อยละเพิ่มขึ้น ส่วนผู้ที่เลือกมาตรการทางอาญากลับลดลง

เมื่อพิจารณาโดยรวมจะเห็นว่า ค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 1.067 ค่า DF เท่ากับ 4 และค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 เท่ากับ 0.587 แสดงให้เห็นว่า การเลือกมาตรการทางกฎหมายของกลุ่มตัวอย่างไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ปัจจัยภายในที่เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของ อบต. ไม่มีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อม ซึ่งสังเกตได้ว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่ต่างเลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์มาใช้ในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนที่เหมือนกัน โดยคิดเป็นร้อยละ 60.6 และ 55.0 ตามลำดับ รองลงมาคือ มาตรการทางอาญา

จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยภายในที่เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของ อบต. ไม่ได้มีอิทธิหรือส่งผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่โดยตรง

ตารางที่ 36 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่

ความรู้ความเข้าใจกฎหมาย	มาตรการทางกฎหมาย จำนวน (ร้อยละ)			รวม จำนวน (ร้อยละ)
	แพ่ง	อาญา	รัฐศาสตร์	
มีความรู้	3 (2.8)	40 (36.7)	66 (60.6)	109 (95.6)
ไม่มีความรู้	0 (0.0)	3 (60.0)	2 (40.0)	5 (4.4)
รวม	3 (2.6)	43 (37.7)	68 (59.6)	114 (100.0)
Chi-Square = 1.164	DF = 2		Significance = 0.559	

จากตารางที่ 36 แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในที่เป็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม ที่มีต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่ จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ความเข้าใจ ส่วนใหญ่ร้อยละ 60.6 เลือกใช้มาตรการทางรัฐศาสตร์เพื่อแก้ไขหรือคลี่คลายปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นภายในชุมชนของตน รองลงมา คือมาตรการทางอาญาและมาตรการทางแพ่ง ขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจ ส่วนใหญ่เลือกใช้มาตรการทางอาญา (ร้อยละ 60.0) แต่ไม่มีผู้ใดเลือกมาตรการทางแพ่ง

เมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์ มีค่า 1.164 ค่า DF เท่ากับ 2 และค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 เท่ากับ 0.559 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งที่มีความรู้ความเข้าใจ และกลุ่มที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น เลือกมาตรการทางกฎหมายที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ปัจจัยภายในที่เป็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ไม่มีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมของ อบต. เชียงใหม่โดยตรง

ตารางที่ 37 การมีส่วนร่วมของสมาชิก อบต. และคณะกรรมการบริหาร อบต. ที่มีต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่

การมีส่วนร่วมของ อบต.	มาตรการทางกฎหมาย จำนวน (ร้อยละ)			รวม จำนวน (ร้อยละ)
	แพ่ง	อาญา	รัฐศาสตร์	
มีส่วนร่วมมาก	1 (2.0)	20 (40.0)	29 (58.0)	50 (43.9)
มีส่วนร่วมปานกลาง	2 (6.3)	8 (25.0)	22 (68.8)	32 (28.1)
มีส่วนร่วมน้อย	0 (0.0)	15 (46.9)	17 (53.1)	32 (28.1)
รวม	3 (2.6)	43 (37.7)	68 (59.6)	114 (100.0)
Chi-Square = 5.358	DF = 4		Significance = 0.252	

จากตารางที่ 37 ในด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก อบต. และคณะกรรมการบริหาร อบต. ที่มีต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมมาก ส่วนใหญ่เลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์เพื่อใช้แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในชุมชนของตน คิดเป็นร้อยละ 58.0 รองลงมาคืออาญา และ แพ่ง ตามลำดับ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมปานกลาง ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 68.8 เห็นว่าควรเลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์ รองลงมาคือ มาตรการทางอาญา และทางแพ่งเช่นเดียวกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนร่วมน้อย จะเห็นว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 53.1 เลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์ ที่เหลือร้อยละ 46.9 เลือกมาตรการทางอาญา

แต่เมื่อพิจารณาเฉพาะมาตรการทางอาญา จะเห็นว่า กลุ่มที่มีส่วนร่วมน้อย นี้มีจำนวนร้อยละสูงกว่าทุกกลุ่ม ส่วนกลุ่มที่เลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์และมาตรการทางแพ่ง จะเห็นว่ากลุ่มที่มีส่วนร่วมปานกลางมีจำนวนร้อยละสูงกว่าทุกกลุ่ม

เมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 5.358 DF เท่ากับ 4 และค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 เท่ากับ 0.252 แสดงว่า การเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งกลุ่มที่มีส่วนร่วมมาก น้อย และไม่มีส่วนร่วม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายถึง ปัจจัยภายในที่เป็นการส่วนร่วมของ อบต. ไม่มีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อม สังเกตได้จากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต่างเลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์มาใช้ในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนมากกว่ามาตรการอื่น ๆ เหมือนกัน โดยคิดเป็นร้อยละ 58.0, 68.8 และ 53.1 ตามลำดับ

จึงกล่าวได้ว่า ปัจจัยภายในเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ อบต. ไม่ได้ส่งผลโดยตรงต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่

4.6.2 ปัจจัยภายนอก

ปัจจัยภายนอก ในที่นี้หมายถึงองค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่ ประกอบด้วย ระดับของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นของ อบต. ข่าวสารข้อมูลใน อบต. ศรัทธาของชุมชนใน อบต. และขนาดของอบต. เป็นต้น จากการศึกษาได้ผลดังแสดงในตาราง 38 – 41

ตารางที่ 38 ระดับของปัญหาสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นในชุมชนที่มีอิทธิพลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่

ระดับของปัญหาสิ่งแวดล้อม	มาตรการทางกฎหมาย จำนวน (ร้อยละ)			รวม จำนวน (ร้อยละ)
	แพ่ง	อาญา	รัฐศาสตร์	
รบกวนและทำลายความสวยงามตามธรรมชาติ (ระดับที่ 1)	0 (0.0)	2 (16.7)	10 (83.3)	12 (10.5)
ก่อความเสียหายแก่ทรัพย์สินสาธารณะและของประชาชน (ระดับที่ 2)	0 (0.0)	0 (0.0)	7 (100.0)	7 (100.0)
ทำลายทั้งชีวิตพืชและสัตว์ (ระดับที่ 3)	1 (2.6)	13 (33.3)	25 (64.1)	39 (34.2)
ทำลายสุขภาพอนามัยประชาชน (ระดับที่ 4)	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	4 (3.5)
พืชและสัตว์สูญพันธุ์ ไม่สามารถสืบพันธุ์ต่อไปได้ (ระดับที่ 5)	1 (7.7)	9 (69.2)	3 (23.1)	13 (11.4)
ทำลายลักษณะความเป็นอยู่ของชุมชนท้องถิ่นอย่างสิ้นเชิง (ระดับที่ 6)	1 (3.8)	11 (42.3)	14 (53.8)	26 (22.8)
ไม่มีปัญหาใด ๆ	0 (0.0)	5 (38.5)	8 (61.5)	13 (11.4)
รวม	3 (2.6)	43 (37.7)	68 (59.6)	114 (100.0)
Chi-Square = 18.695	DF = 12		Significance = 0.096	

จากตารางที่ 38 ระดับของปัญหาสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นในชุมชนที่มีอิทธิพลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับที่ 1 ส่วนใหญ่ร้อยละ 83.3 เห็นว่าควรเลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์มาใช้แก้ไขปัญหาดังกล่าว รองลงมาคือ มาตรการทางอาญา สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าเกิดปัญหาในระดับที่ 2 ทั้งหมดร้อยละ 100.0 เลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าเกิดปัญหาในระดับที่ 3 ส่วนใหญ่เลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์ ร้อยละ 64.1 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าเกิดปัญหาในระดับ 4 ส่วนใหญ่ร้อยละ 75.0 เลือกมาตรการทางอาญา ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีเห็นว่าเกิดปัญหาในระดับที่ 5 ส่วนใหญ่เลือกมาตร

การทางอาญา ร้อยละ 69.2 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าเกิดปัญหาในระดับที่ 6 ส่วนใหญ่ร้อยละ 53.8 เลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่าไม่มีปัญหาสิ่งแวดล้อมใด ๆ เกิดขึ้น เห็นว่าควรเลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 61.5

เมื่อพิจารณาโดยรวมถึงค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 18.695 ค่า DF เท่ากับ 12 ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 มีค่าเท่ากับ 0.096 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มระดับปัญหาและไม่ปัญหาดูเหมือนว่ามีการเลือกมาตรการที่แตกต่างกัน แต่โดยภาพรวมจะเห็นว่า ต่างมีการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น ปัจจัยภายนอกที่เป็นระดับของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในชุมชน ไม่ได้มีอิทธิพลโดยตรงต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่

ตารางที่ 39 การได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่างที่มีอิทธิพลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่

การรับรู้ข่าวสารข้อมูล	มาตรการทางกฎหมาย จำนวน (ร้อยละ)			รวม จำนวน (ร้อยละ)
	แพ่ง	อาญา	รัฐศาสตร์	
ได้รับ	3 (3.2)	37 (38.9)	55 (57.9)	95 (83.3)
ไม่ได้รับ	0 (0.00)	6 (31.6)	13 (68.4)	19 (16.7)
รวม	3 (2.6)	43 (37.7)	68 (59.6)	114 (100.0)
Chi-Square = 1.122	DF = 2		Significance = 0.571	

จากตารางที่ 39 สำหรับการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นที่มีอิทธิพลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น อบต. เชียงใหม่ จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่ร้อยละ 57.9 เลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์เพื่อใช้แก้ไขปัญหา รองลงมาคือ มาตรการทางอาญา ร้อยละ 38.9 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ส่วนใหญ่ร้อยละ 68.4 เลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์ รองลงมาคือ มาตรการทางอาญา ร้อยละ 31.6

จากตารางเมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 1.122 ค่า DF เท่ากับ 2 ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 เท่ากับ 1.122 แสดงว่า แนวคิดของกลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มที่ได้รับ และไม่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เหมือนกัน จากตารางจะเห็นว่าทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่ต่างเลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์ รองลงมาคือมาตรการทางอาญา

ดังนั้น การได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. มิได้มีอิทธิพลโดยตรงต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่

ตารางที่ 40 ศรัทธาชุมชนที่มีอิทธิพลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่

ศรัทธาชุมชน	มาตรการทางกฎหมาย จำนวน (ร้อยละ)			รวม จำนวน (ร้อยละ)
	แพ่ง	อาญา	รัฐศาสตร์	
มาก	0 (0.0)	21 (34.4)	40 (65.6)	61 (53.5)
ปานกลาง	3 (6.3)	21 (43.8)	24 (50.0)	48 (42.1)
น้อย	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	4 (3.5)
น้อยมาก	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (100.0)	1 (0.9)
รวม	3 (2.6)	43 (37.7)	68 (59.6)	114 (100.0)
Chi-Square = 6.851	DF = 6		Significance = 0.335	

จากตารางที่ 40 สำหรับศรัทธาชุมชนที่มีอิทธิพลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่ามีศรัทธาชุมชนมาก ปานกลาง น้อย ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรเลือกใช้มาตรการทางรัฐศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 65.6, 50.0 และ 75.0 ตามลำดับ รองลงมาคือมาตรการทางอาญา ร้อยละ 34.4, 43.8 และ 25.0 ตามลำดับ ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่เห็นว่ามีศรัทธาชุมชนน้อยมาก และร้อยละ 100.0 เห็นว่าควรเลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์เช่นเดียวกัน

สำหรับค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 6.851 ค่า DF เท่ากับ 6 และค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 เท่ากับ 0.335 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างในประเด็นนี้เลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เหมือนกัน หรือไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือไม่ว่าจะมีศรัทธาชุมชนมาก ปานกลาง น้อย หรือมีศรัทธาชุมชนน้อยมาก ก็ตาม ต่างก็เลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์ มากกว่ามาตรการด้านอื่น ๆ

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยภายนอกที่เป็นศรัทธาชุมชน มิได้มีอิทธิพลโดยตรงต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่

ตารางที่ 41 ขนาด อบต. ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่

ขนาด อบต.	มาตรการทางกฎหมาย จำนวน (ร้อยละ)			รวม จำนวน (ร้อยละ)
	แพ่ง	อาญา	รัฐศาสตร์	
อบต. ชั้น 1	0 (0.0)	25 (50.0)	25 (50.0)	50 (43.9)
อบต. ชั้น 5	3 (4.7)	18 (28.1)	43 (67.2)	64 (56.1)
รวม	3 (2.6)	43 (37.7)	68 (59.6)	114 (100.0)
Chi-Square = 7.295	DF = 2		Significance = 0.026*	

จากตารางที่ 41 สำหรับปัจจัยภายนอกที่เป็นขนาดของ อบต. กับการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่ จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในพื้นที่ อบต. ชั้น 1 มีการเลือกใช้มาตรการทางอาญา และมาตรการทางรัฐศาสตร์ เพื่อใช้แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนด้วยอัตราส่วนที่เท่ากัน มาตรการละ ร้อยละ 50.0 แต่ไม่มีผู้ใดเลือกมาตรการทางแพ่ง ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ อบต. ชั้น 5 ส่วนใหญ่เลือกใช้มาตรการทางรัฐศาสตร์ รองลงมาคือ มาตรการทางอาญา และมาตรการทางแพ่ง คิดเป็นร้อยละ 67.2, 28.1 และ 4.7 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์ พบว่ามีค่าเท่ากับ 7.295 ค่า DF เท่ากับ 2 ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 มีค่าเท่ากับ 0.026 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มเลือกมาตรการทางกฎหมายที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ อบต. ชั้น 1 เห็นว่าการแก้ไขหรือคลี่คลายปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนต้องใช้มาตรการทางรัฐศาสตร์ กับมาตรการทางอาญาในสัดส่วนที่เท่ากันโดยไม่ต้องใช้มาตรการทางแพ่ง แต่กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ อบต. ชั้น 5 กลับเห็นว่าควรเลือกใช้มาตรการทางรัฐศาสตร์มากกว่ามาตรการทางอาญา และนำมาตรการทางแพ่งมาใช้แก้ไขปัญหาร่วมด้วยตามแต่กรณี

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า ปัจจัยภายนอกที่เป็นขนาด อบต. มีอิทธิพลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่

4.7 การทดสอบสมมุติฐาน

การศึกษาเรื่อง แนวคิดการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น : กรณีศึกษาของ อบต. ต่างระดับชั้นของจังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้ดังนี้

1. สมาชิก อบต. ที่มีระดับชั้นและขนาดแตกต่างกัน มีแนวคิดในการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นแตกต่างกัน

2. ปัจจัยของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ต่างกันมีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. แตกต่างกัน ระหว่าง อบต. ต่างระดับชั้น ซึ่งปัจจัยดังกล่าวได้แก่ 1) ความรู้ความเข้าใจของสมาชิก อบต. 2) การมีส่วนร่วมของสมาชิก อบต. 3) ระดับของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น 4) ข่าวสารข้อมูล 5) ศรัทธาชุมชนที่มีต่อ อบต. และ 6) ขนาดของ อบต.

4.7.1 การทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 1

เนื่องจากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิก อบต. ในการศึกษาครั้ง มีจำนวน 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 100.0 จำแนกเป็นสมาชิก อบต. ชั้น 1 (อบต. สุเทพ) จำนวน 31 ราย คิดเป็นร้อยละ 63.3 ที่เหลือเป็นสมาชิก อบต. ชั้น 5 (อบต. สันกลาง) จำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.7 (จากตารางที่ 1) ดังนั้น การทดสอบสมมติฐานที่ว่า สมาชิก อบต. ที่มีระดับชั้นและขนาดแตกต่างกัน มีการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นแตกต่างกัน จึงได้ข้อมูลดังมีรายละเอียดแสดงในตารางที่ 42

ตารางที่ 42 การเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่จำแนกตามสมาชิก อบต. ที่มีระดับชั้นและขนาดแตกต่างกัน

ระดับชั้นและขนาด อบต.	การเลือกมาตรการทางกฎหมาย จำนวน (ร้อยละ)			รวม จำนวน (ร้อยละ)
	แพ่ง	อาญา	รัฐศาสตร์	
อบต. ชั้น 1 (ขนาดใหญ่)	0 (0.0)	13 (41.9)	18 (58.1)	31 (63.3)
อบต. ชั้น 5 (ขนาดเล็ก)	1 (5.6)	5 (27.8)	12 (66.7)	18 (36.7)
รวม	1 (2.0)	18 (36.7)	61 (61.2)	49 (100.0)
Chi-Square = 2.481	DF = 2		Significance = 0.289	

จากตารางที่ 42 สำหรับการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. เชียงใหม่จำแนกตามสมาชิก อบต. ที่มีระดับชั้นและขนาดแตกต่างกัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างสมาชิก อบต. ชั้น 1 ส่วนใหญ่เลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์ ร้อยละ 58.1 รองลงมาคือ มาตรการทางอาญา ร้อยละ 41.9 แต่ไม่ผู้ใดเลือกมาตรการทางแพ่ง ซึ่งคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างสมาชิก อบต. ชั้น 5 ที่ส่วนใหญ่ก็เลือกมาตรการทางรัฐศาสตร์ รองลงมาคือ มาตรการทางอาญา เช่นเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 66.7 และ 27.8 ตามลำดับ แต่มีผู้ที่เลือกมาตรการทางแพ่งมาใช้แก้ไขปัญหาด้วย โดยมีเพียง ร้อยละ 5.6 (1 ราย) เท่านั้น

เมื่อพิจารณาค่าไค-สแควร์ พบว่ามีค่าเท่ากับ 2.481 ค่า DF เท่ากับ 2 และค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 มีค่าเท่ากับ 0.289 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างสมาชิก อบต. ชั้น 1 และ ชั้น 5 ต่างเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เหมือนกัน หรือไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น แนวคิดในการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของสมาชิก อบต. ชั้น 1 (อบต. ขนาดใหญ่) และชั้น 5 (อบต. ขนาดเล็ก) จึงไม่แตกต่างกัน

จึงสรุปได้ว่า สมมุติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า สมาชิก อบต. ที่มีระดับชั้นและขนาดแตกต่างกัน ต่างเลือกใช้มาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นแตกต่างกัน จึงได้รับการปฏิเสธ

4.7.2 การทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 2

การทดสอบสมมติฐานที่ว่า ปัจจัยของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ต่างกัน ที่มีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. แตกต่างกันระหว่าง อบต. ต่างระดับชั้น มีรายละเอียดแสดงในตารางที่ 43 – 47

ตารางที่ 43 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. ที่มีระดับชั้นและขนาดแตกต่างกัน

ความรู้ความเข้าใจกฎหมาย	การเลือกมาตรการทางกฎหมาย จำนวน (ร้อยละ)			รวม จำนวน (ร้อยละ)
	แพ่ง	อาญา	รัฐศาสตร์	
อบต. ชั้น 1 (ขนาดใหญ่)				
มีความรู้	0 (0.0)	23 (47.9)	0 (0.0)	48 (96.0)
ไม่มีความรู้	0 (0.0)	2 (8.0)	25 (52.1)	2 (4.0)
รวม	0 (0.0)	25 (50.0)	25 (50.0)	50 (100.0)
Chi-Square = 2.083	DF = 1		Significance = 0.149	
อบต. ชั้น 5 (ขนาดเล็ก)				
มีความรู้	3 (4.9)	17 (27.9)	41 (67.2)	61 (95.3)
ไม่มีความรู้	0 (0.0)	1 (33.3)	2 (66.7)	3 (4.7)
รวม	3 (2.6)	18 (37.7)	43 (59.6)	64 (100.0)
Chi-Square = 0.178	DF = 2		Significance = 0.915	

จากตารางที่ 43 ในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. ที่มีระดับชั้นและขนาดแตกต่างกัน พบว่า

สำหรับ อบต. ชั้น 1 (ขนาดใหญ่) มีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 2.083 ค่า DF เท่ากับ 1 ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 เท่ากับ 0.419 แสดงว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างไม่มีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายของสิ่งแวดล้อมของ อบต. ชั้น 1

ส่วนของ อบต. ชั้น 5 (ขนาดเล็ก) มีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 0.178 DF เท่ากับ 2 และค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 เท่ากับ 0.915 แสดงถึงว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างไม่มีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมของ อบต. ชั้น 5 ด้วยเช่นกัน

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าปัจจัยที่เป็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม

ของกลุ่มตัวอย่าง มิได้มีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. ที่มีระดับชั้นและขนาดแตกต่างกัน (อบต. ชั้น 1 และ ชั้น 5)

ตารางที่ 44 การมีส่วนร่วมของ อบต. ที่มีต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. ที่มีระดับชั้นและขนาดแตกต่างกัน

การมีส่วนร่วมของ อบต.	การเลือกมาตรการทางกฎหมาย จำนวน (ร้อยละ)			รวม จำนวน (ร้อยละ)
	แพ่ง	อาญา	รัฐศาสตร์	
อบต. ชั้น 1 (ขนาดใหญ่)				
มีส่วนร่วมมาก	0 (0.0)	15 (53.6)	13 (46.4)	28 (56.0)
มีส่วนร่วมปานกลาง	0 (0.0)	2 (25.0)	6 (75.0)	8 (16.0)
มีส่วนร่วมน้อย	0 (0.0)	8 (57.1)	6 (42.9)	14 (28.0)
รวม	0 (0.0)	25 (50.0)	25 (50.0)	50 (100.0)
Chi-Square = 2.429	DF = 2		Significance = 0.297	
อบต. ชั้น 5 (ขนาดเล็ก)				
มีส่วนร่วมมาก	1 (4.5)	5 (22.7)	16 (72.7)	22 (34.4)
มีส่วนร่วมปานกลาง	2 (8.3)	6 (25.0)	16 (66.7)	24 (37.5)
มีส่วนร่วมน้อย	0 (0.0)	7 (38.9)	11 (61.1)	18 (28.1)
รวม	3 (4.7)	18 (28.1)	43 (67.2)	64 (100.0)
Chi-Square = 2.778	DF = 4		Significance = 0.596	

จากตารางที่ 44 สำหรับปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของ อบต. ที่มีต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. ที่มีระดับชั้นและขนาดแตกต่างกัน จากข้อมูลจะเห็นได้ว่า

สำหรับ อบต. ชั้น 1 (ขนาดใหญ่) มีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 2.429 ค่า DF เท่ากับ 2 ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 เท่ากับ 0.297 แสดงว่า การมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างไม่มีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมของ อบต. ชั้น 1

ส่วนของ อบต. ชั้น 5 (ขนาดเล็ก) มีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 2.778 ค่า DF เท่ากับ 4 และค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 เท่ากับ 0.596 หมายความว่า การมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างไม่มีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมของ อบต. ชั้น 5 เช่นกัน

จากข้อมูลข้างต้นจึงกล่าวได้ว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่าง มิได้มีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. ที่มีระดับชั้นและขนาดแตกต่างกัน (อบต. ชั้น 1 และ ชั้น 5)

ตารางที่ 45 ระดับของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. ที่มีระดับชั้นและขนาดแตกต่างกัน

ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อม	การเลือกมาตรการทางกฎหมาย จำนวน (ร้อยละ)			รวม จำนวน (ร้อยละ)
	แพ่ง	อาญา	รัฐศาสตร์	
อบต. ชั้น 1 (ขนาดใหญ่)				
ระดับที่ 1	0 (0.0)	7 (36.8)	12 (63.2)	19 (38.0)
ระดับที่ 2	0 (0.0)	6 (85.7)	1 (14.3)	7 (14.0)
ระดับที่ 3	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)
ระดับที่ 4	0 (0.0)	10 (55.6)	8 (44.4)	18 (36.0)
ระดับที่ 5	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)
ระดับที่ 6	0 (0.0)	1 (20.0)	4 (80.0)	5 (10.0)
ไม่มีปัญหาใด ๆ	0 (0.0)	1 (100.0)	0 (0.0)	1 (100.0)
รวม	0 (0.0)	25 (50.0)	25 (50.0)	50 (100.0)
Chi-Square = 7.909	DF = 4		Significance = 0.095	
อบต. ชั้น 5 (ขนาดเล็ก)				
ระดับที่ 1	1 (14.3)	4 (57.1)	2 (28.6)	7 (10.9)
ระดับที่ 2	1 (16.7)	3 (50.0)	2 (33.3)	6 (9.4)
ระดับที่ 3	0 (0.0)	3 (75.0)	1 (25.0)	4 (6.3)
ระดับที่ 4	1 (4.8)	3 (14.3)	17 (81.0)	21 (32.8)
ระดับที่ 5	0 (0.0)	0 (0.0)	7 (100.0)	7 (10.9)
ระดับที่ 6	0 (0.0)	1 (14.3)	6 (85.7)	7 (10.9)
ไม่มีปัญหาใด ๆ	0 (0.0)	4 (33.3)	8 (66.7)	12 (18.8)
รวม	3 (4.7)	18 (28.1)	43 (37.2)	64 (100.0)
Chi-Square = 20.561	DF = 12		Significance = 0.057	

จากตารางที่ 45 สำหรับปัจจัยด้านระดับของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. ที่มีระดับชั้นและขนาดแตกต่างกัน จะเห็นว่า

สำหรับค่าไค-สแควร์ในส่วน อบต. ชั้น 1 (ขนาดใหญ่) เท่ากับ 7.909 มีค่า DF เท่ากับ 4 และค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 เท่ากับ 0.095 แสดงให้เห็นว่า ระดับของปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่างไม่มีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมของ อบต. ชั้น 1

ส่วนของ อบต. ชั้น 5 (ขนาดเล็ก) มีค่า ไค-สแควร์ เท่ากับ 20.561 ค่า DF เท่ากับ 12 ค่าความ

เชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 เท่ากับ 0.057 หมายความว่า ระดับของปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่างไม่มีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมของ อบต. ชั้น 5 เช่นกัน

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า ปัจจัยที่เป็นระดับของปัญหาสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง มิได้มีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. ที่มีระดับชั้นและขนาดแตกต่างกัน (อบต. ชั้น 1 และ ชั้น 5)

ตารางที่ 46 ศรัทธาชุมชน ที่มีต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. ที่มีระดับชั้นและขนาดแตกต่างกัน

ศรัทธาชุมชน	การเลือกมาตรการทางกฎหมาย จำนวน (ร้อยละ)			รวม จำนวน (ร้อยละ)
	แพ่ง	อาญา	รัฐศาสตร์	
อบต. ชั้น 1 (ขนาดใหญ่)				
มาก	0 (0.0)	12 (48.0)	13 (52.0)	25 (50.0)
ปานกลาง	0 (0.0)	13 (54.2)	11 (45.8)	24 (48.0)
น้อย	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0))	0 (0.0)
น้อยมาก	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (100.0)	(2.00)
รวม	0 (0.0)	25 (50.0)	25 (50.0)	50 (100.0)
Chi-Square = 1.207	DF = 2		Significance = 0.547	
อบต. ชั้น 5 (ขนาดเล็ก)				
มาก	0 (0.0)	9 (25.0)	27 (75.0)	36 (56.3)
ปานกลาง	3 (12.5)	8 (33.3)	13 (54.2)	24 (37.5)
น้อย	0 (0.0)	1 (25.0)	3 (75.0)	4 (6.3)
น้อยมาก	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)
รวม	3 (4.7)	18 (28.1)	43 (67.2)	64 (100.0)
Chi-Square = 6.339	DF = 4		Significance = 0.175	

จากตารางที่ 46 สำหรับปัจจัยที่เป็นศรัทธาชุมชนที่มีต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. ที่มีระดับชั้นและขนาดแตกต่างกัน จะเห็นว่า

อบต. ชั้น 1 (ขนาดใหญ่) มีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 1.027 DF เท่ากับ 2 และค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 เท่ากับ 0.547 แสดงว่า ศรัทธาชุมชนในท้องถิ่นไม่มีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายของสิ่งแวดล้อมของ อบต. ชั้น 1

ในส่วนของ อบต. ชั้น 5 (ขนาดเล็ก) มีค่า ไค-สแควร์ เท่ากับ 6.339 ค่า DF เท่ากับ 4 และค่า

ความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 เท่ากับ 0.175 แสดงว่า ศรัทธาชุมชนในท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่างไม่มีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมของ อบต. ชั้น 5 ด้วยเช่นกัน

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า ปัจจัยที่เป็นศรัทธาชุมชนในท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง มิได้มีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. ที่มีระดับชั้นและขนาดแตกต่างกัน (อบต. ชั้น 1 และ ชั้น 5)

ตารางที่ 47 การได้รับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนที่มีต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. ที่มีระดับชั้นและขนาดแตกต่างกัน

การได้รับข้อมูลข่าวสาร	การเลือกมาตรการทางกฎหมาย จำนวน (ร้อยละ)			รวม จำนวน (ร้อยละ)
	แพ่ง	อาญา	รัฐศาสตร์	
อบต. ชั้น 1 (ขนาดใหญ่)				
ได้รับ	0 (0.0)	22 (48.9)	23 (51.1)	45 (90.0)
ไม่ได้รับ	0 (0.0)	3 (60.0)	2 (40.0)	5 (10.0)
รวม	0 (0.0)	25 (50.0)	25 (50.0)	50 (100.0)
Chi-Square = 0.222	DF = 1		Significance = 0.637	
อบต. ชั้น 5 (ขนาดเล็ก)				
ได้รับ	3 (6.0)	15 (30.0)	32 (64.0)	50 (78.1)
ไม่ได้รับ	0 (0.0)	3 (21.4)	11 (78.6)	14 (21.9)
รวม	3 (2.6)	18 (28.1)	43 (67.2)	64 (100.0)
Chi-Square = 1.474	DF = 2		Significance = 0.479	

จากตารางที่ 47 เกี่ยวกับการได้รับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนที่มีต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. ที่มีระดับชั้นและขนาดแตกต่างกัน จะเห็นว่า

ในส่วนของ อบต. ชั้น 1 (ขนาดใหญ่) มีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 0.222 ค่า DF เท่ากับ 1 และค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 เท่ากับ 0.637 แสดงว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ไม่มีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมของ อบต. ชั้น 1

ส่วน อบต. ชั้น 5 (ขนาดเล็ก) มีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 6.339 ค่า DF เท่ากับ 2 ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.05 เท่ากับ 0.175 แสดงว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นไม่มีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมของ อบต. ชั้น 5 ด้วยเช่นกัน

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง มิได้มีผลต่อการเลือกมาตรการทางกฎหมายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของ อบต. ที่มีระดับชั้นและขนาดแตกต่างกัน (อบต. ชั้น 1 และ ชั้น 5)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University